

Dziennik Urzędowy

Unii Europejskiej

C 138

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Tom 53

28 maja 2010

Powiadomienie nr

Spis treści

Strona

I Rezolucje, zalecenia i opinie

OPINIE

Rada

2010/C 138/01	Opinia Rady w sprawie zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2009–2012 przedstawionego przez Republikę Czeską	1
2010/C 138/02	Opinii Rady w sprawie zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2009–2015 przedstawionego przez Danię	6
2010/C 138/03	Opinia Rady w sprawie zaktualizowanego programu stabilności na lata 2009–2013 przedstawionego przez Finlandię	11

IV Informacje

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska

2010/C 138/04	Kursy walutowe euro	15
---------------	---------------------------	----

PL

Cena:
3 EUR

(Ciąg dalszy na następnej stronie)

2010/C 138/05	Zawiadomienie Komisji – Uzupełniające wytyczne w sprawie ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych ⁽¹⁾	16
---------------	---	----

INFORMACJE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

2010/C 138/06	Zestawienie informacji przekazanych przez państwa członkowskie, dotyczące pomocy państwa przyznanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 736/2008 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się produkcją, przetwórstwem i wprowadzaniem do obrotu produktów rybołówstwa ⁽¹⁾	28
2010/C 138/07	Wyciąg z decyzji w sprawie otwarcia postępowania likwidacyjnego wobec Banco Privado Português na podstawie art. 9 dyrektywy 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych (<i>Publikacja przewidziana w art. 13 tej dyrektywy i w art. 21 portugalskiej ustawy Decreto-Lei nr 199/2006 z dnia 25 października 2006 r.</i>)	29

V Ogłoszenia

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

Komisja Europejska

2010/C 138/08	Zaproszenie do składania wniosków – EACEA/14/10 – Program współpracy w dziedzinie szkolnictwa w ramach ICI – Współpraca w dziedzinie szkolnictwa wyższego i szkolenia między Unią Europejską a Australią oraz Unią Europejską a Republiką Korei – Zaproszenie do składania wniosków na 2010 r. dotyczących wspólnych projektów w zakresie mobilności oraz wspólnych projektów w zakresie stopni naukowych	30
---------------	---	----

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

Komisja Europejska

2010/C 138/09	Zgłoszenie zamiaru koncentracji (Sprawa COMP/M.5885 – Altarea/Predica/ABP/Aldeta) – Sprawa, która może kwalifikować się do rozpatrzenia w ramach procedury uproszczonej ⁽¹⁾	33
2010/C 138/10	Zawiadomienie opublikowane na podstawie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 w sprawie COMP/39.398 – Visa MIF ⁽¹⁾	34

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

(Ciąg dalszy na wewnętrznej tylnej stronie okładki)

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

RADA

OPINIA RADY

w sprawie zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2009–2012 przedstawionego przez Republikę Czeską

(2010/C 138/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

PRZEDSTAWIA NINIEJSZĄ OPINIĘ:

- (1) W dniu 26 kwietnia 2010 r. Rada zbadała zaktualizowany program konwergencji Republiki Czeskiej na lata 2009–2012.
- (2) Kryzys światowy wywarł silny wpływ na czeską gospodarkę. Jak stwierdzono w zaktualizowanym programie konwergencji, po trwającym trzy lata okresie wzrostu na poziomie powyżej 6 % w 2008 r. realny PKB wzrósł zaledwie o 2,5 %, a w 2009 r. zmniejszył się o 4 %. Negatywny wpływ na gospodarkę miała głównie wymiana handlowa, a także wzrost niepewności, zaostrenie warunków udzielania kredytów i zmniejszenie napływu inwestycji zagranicznych. Władze zareagowały na kryzys w sposób zdecydowany.

Narodowy Bank Czeski obniżył podstawową stopę procentową z 3,75 % w połowie 2008 r. do 1 % obecnie, a rząd zgodnie z Europejskim planem naprawy gospodarczej przygotował i wdrożył obszerny pakiet budżetowych

środków stymulacyjnych o wartości odpowiadającej 2,2 % PKB w 2009 r. Od połowy lipca 2008 r. do połowy lutego 2009 r. kurs korony czeskiej w stosunku do euro spadł o około jedną piątą (a następnie umocnił się o około 14 % do połowy lutego 2010 r.). W obecnym okresie, który następuje bezpośrednio po kryzysie, w gospodarce czeskiej nie występują znaczące słabości makroekonomiczne. Głównym wyzwaniem jest zmniejszenie do stabilnego poziomu wysokiego deficytu strukturalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych, który w roku 2009 szacuje się na około 6 % PKB. Ponadto ważne jest także zapewnienie szybkiego dostosowania rynku pracy do gorszej koniunktury oraz podążania w kierunku długotrwałej konwergencji. Biorąc pod uwagę deficyt zaplanowany na 2009 r., w dniu 2 grudnia 2009 r. Rada stwierdziła istnienie nadmiernego deficytu i wydała zalecenia mające na celu obniżenie tego deficytu poniżej poziomu 3 % PKB do 2013 r.

- (3) Choć spadek realnego PKB, jaki odnotowano w warunkach obecnego kryzysu, ma w znacznej mierze charakter cykliczny, to poziom produktu potencjalnego również uległ niekorzystnym zmianom. Kryzys może ponadto wpłynąć na wzrost potencjalny w średniej perspektywie za sprawą zmniejszenia inwestycji i wzrostu bezrobocia strukturalnego. Skutki kryzysu gospodarczego nałożą się ponadto na negatywny wpływ starzenia się społeczeństwa na produkt potencjalny i stabilność finansów publicznych. W tej sytuacji istotne będzie przyspieszenie tempa reform strukturalnych celem wsparcia wzrostu potencjalnego. W szczególności duże znaczenie dla Republiki Czeskiej ma podjęcie reform mających na celu zwiększenie wydajności (poprawa w obszarze badań, rozwoju technologicznego i innowacji, otoczenia działalności gospodarczej i konkurencji) oraz podaży pracy i kwalifikacji zawodowych.
- (4) Scenariusz makroekonomiczny będący podstawą programu przewiduje wzrost realnego PKB wynoszący 1,3 % w 2010 r., 2,6 % w 2011 r. i 3,8 % w 2012 r. Z dostępnych obecnie informacji wynika, że scenariusz

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1. Dokumenty przywołane w niniejszym tekście są dostępne na następującej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_en.htm

ten jest realistyczny do 2011 r. i zgodny z założeniami dotyczącymi polityki monetarnej i kursu walutowego.

Przedstawione w programie prognozy dotyczące wzrostu realnego PKB w 2012 r., przewidujące zwiększenie wzrostu do poziomu powyżej poziomu potencjalnego, wydają się optymistyczne. Oczekuje się, że w 2010 r. inflacja wzrośnie umiarkowanie, głównie z powodu wzrostu podatków pośrednich, i pozostanie umiarkowana w całym okresie objętym programem. W programie przewidziano dalsze pogorszenie sytuacji na rynku pracy w 2010 r. Ogólnie rzecz biorąc, prognozy dotyczące inflacji i rynku pracy wydają się realistyczne i zgodne z prognozami dotyczącymi wzrostu realnego PKB.

- (5) W programie szacuje się, że w 2009 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 6,6 % PKB. Znaczne pogorszenie deficytu wynoszącego w 2008 r. 2,1 % PKB odzwierciedla w dużej mierze wpływ kryzysu na finanse publiczne, lecz było także spowodowane środkami stymulacyjnymi o wartości odpowiadającej 2,2 % PKB w 2009 r. przyjętymi przez rząd zgodnie z Europejskim planem naprawy gospodarczej. Do głównych środków należały cięcia w wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, zwiększenie inwestycji w infrastrukturę publiczną oraz wsparcie finansowe na rzecz przedsiębiorstw i zatrudnienia. W 2009 r. wzrost wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych był mniejszy niż planowano w poprzedniej aktualizacji programu konwergencji, co jest godne odnotowania. Saldo strukturalne (tj. saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, obliczone zgodnie ze wspólnie przyjętą metodyką na podstawie danych zawartych w programie) zmniejszyło się w 2009 r. o około 2 punkty procentowe PKB. Zgodnie z programem władze czeskie planują konsolidację skoncentrowaną na początku okresu objętego programem, począwszy od roku 2010; ze względu na znaczny deficyt strukturalny Republiki Czeskiej i prognozowaną poprawę sytuacji gospodarczej jest to zgodne z zalecaną przez Radę strategią wyjścia.

- (6) W programie przewiduje się, że w 2010 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie 5,3 % PKB. Wiązałoby się to z poprawą salda strukturalnego o 2 punkty procentowe PKB, co przekracza zalecaną przez Radę w grudniu 2009 r. realizację średniego rocznego wysiłku strukturalnego wynoszącego 1 % PKB w latach 2010–2013. W 2010 r. konsolidacja będzie opierała się na wzroście wskaźnika dochodów o 1,5 punktu procentowego PKB.

Działania będące podstawą tego wzrostu obejmują zwiększenie VAT, akcyzy i podatków od nieruchomości (około 0,8 % PKB). Wzrost ten jest także skutkiem wczesnego wycofania tymczasowych cięć składek na ubezpieczenia społeczne i podniesienia pułapów zabezpieczenia społecznego. Działania dotyczące wydatków obejmują cięcia w zakresie świadczeń społecznych dotyczące urlopów chorobowych i macierzyńskich (około 0,1 % PKB) oraz niewykorzystane możliwości indeksacji emerytur (około 0,2 % PKB).

- (7) Głównym celem średniookresowej strategii budżetowej jest kontynuacja konsolidacji po roku 2010 oraz obniżenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej poziomu 3 % PKB do roku 2013 zgodnie z grudniowym zaleceniem Rady. Zgodnie z programem deficyt obniży się z 5,3 % PKB w 2010 r. do 4,8 % PKB

i 4,2 % PKB odpowiednio w 2011 r. i 2012 r. Pomimo oczekiwanego ożywienia gospodarczego tempo poprawy salda strukturalnego znacznie spadnie w porównaniu z rokiem 2010 i nie przekroczy 0,6 punktu procentowego PKB w latach 2011–2012. Większość działań w ramach korekty będzie miała miejsce po stronie wydatków. Z programu wynika, że połowa cięć wydatków będzie dotyczyła wydatków operacyjnych, a druga połowa wydatków obowiązkowych; w programie brakuje jednak wystarczająco szczegółowych informacji o sposobie realizacji tych obniżek wydatków. Mniej jest działań po stronie dochodów, ale są one lepiej wyszczególnione – obejmują wyższe składki na ubezpieczenie społeczne oraz wyższy podatek dochodowy od osób fizycznych. W programie określono cel dotyczący deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych na rok 2013 (3 % PKB), ale nie przedstawiono szczegółowych informacji dotyczących sposobu jego realizacji (w tym podstawowych założeń dotyczących wzrostu), co uniemożliwia określenie średniego rocznego wysiłku fiskalnego na lata 2010–2013. Władze poinformowały, że średniookresowym celem budżetowym Republiki Czeskiej jest osiągnięcie salda sektora instytucji rządowych i samorządowych wynoszącego – 1,0 % PKB w ujęciu strukturalnym. Zważywszy na najnowsze prognozy i poziom zadłużenia, średniookresowy cel budżetowy jest zgodny z celami paktu. W programie nie przewidziano jednak jego osiągnięcia w okresie objętym programem.

- (8) Wyniki budżetowe w 2010 r. mogą okazać się nieco niższe, niż prognozowano w programie. Dochody z VAT i akcyzy mogą okazać się nieco niższe, niż oczekiwano z powodu możliwego niższego spożycia prywatnego.

Możliwy jest wzrost wydatków z powodu presji wydatkowej w okresie poprzedzającym wybory parlamentarne. Niepewność dotycząca celów budżetowych jest większa w końcowych latach okresu objętego programem. Cele dotyczące wydatków określone w obecnej aktualizacji na lata 2011 i 2012 nie są poparte konkretnymi działaniami, przez co ich realizacja jest niepewna, natomiast prognozy dotyczące dochodów na 2012 rok oparte są na optymistycznych założeniach dotyczących wzrostu realnego PKB. Ponadto w programie nie przedstawiono żadnych informacji na temat sposobu obniżenia deficytu z poziomu 4,2 % PKB w roku 2012 do poziomu poniżej 3 % PKB w roku 2013.

- (9) Szacuje się, że w 2009 r. dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 35 % PKB, wzrastając z 30 % w roku poprzednim. Prognozuje się, że wskaźnik zadłużenia wzrośnie o kolejne 7 punktów procentowych w okresie objętym programem, osiągając poziom 42 % PKB w roku 2012, głównie z powodu nadal względnie wysokiego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Kształtowanie się wskaźnika zadłużenia będzie prawdopodobnie mniej korzystne, niż prognozowano w programie, w szczególności po roku 2010, z uwagi na zidentyfikowane zagrożenia dla konsolidacji budżetowej, które mogą okazać się jeszcze poważniejsze w przypadku mniej optymistycznego wzrostu realnego PKB w roku 2012, niż zakładano w programie. Wskaźnik zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzyma się jednak znacznie poniżej poziomu 60 % PKB w całym okresie objętym programem.

- (10) Ze średniookresowych prognoz dotyczących długu, w których zakłada się stopniowy powrót tempa wzrostu PKB do poziomów przewidywanych przed kryzysem, przywrócenie obciążeń podatkowych do przedkryzysowego poziomu oraz przewidywany wzrost wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa, wynika, że przewidziana w programie strategia budżetowa – jeśli będzie realizowana w obecnej formie i bez dalszych zmian polityki – nie byłaby wystarczająca, aby ustabilizować relację długu do PKB w terminie do roku 2020.
- (11) Długoterminowy wpływ starzenia się społeczeństwa na budżet jest wyraźnie wyższy niż średni wpływ w UE, co wynika głównie ze stosunkowo dużego wzrostu udziału wydatków na emerytury w PKB w nadchodzących dekadach. Zgodnie z oceną przedstawioną w programie sytuacja budżetowa w 2009 r. potęguje wpływ starzenia się społeczeństwa na zachwianie stabilności finansów publicznych w perspektywie długoterminowej.

Do zmniejszenia zagrożeń dla stabilności finansów publicznych w długim okresie, które w sprawozdaniu Komisji z 2009 r. na temat długoterminowej stabilności finansów publicznych oceniono jako wysokie, przyczyniłoby się osiągnięcie nadwyżek pierwotnych w perspektywie średnioterminowej oraz realizacja reform systemu emerytalnego i systemu opieki zdrowotnej zmierzających do ograniczenia przyszłego wzrostu tych wydatków. Aby przygotować alternatywne propozycje reformy systemu emerytalnego, w styczniu 2010 r. powołano grupę ekspertów, którzy mają doradzać ministrowi finansów oraz ministrowi pracy i spraw socjalnych. Propozycje te zostaną opracowane przed końcem maja 2010 r., a następnie zostaną przekazane nowemu rządowi.

- (12) Jeżeli chodzi o procedury budżetowe, przygotowanie budżetu ma raczej charakter zdecentralizowany, lecz jednocześnie nie jest regulowane solidnymi zasadami budżetowymi. W 2004 r. Republika Czeska wprowadziła średniookresowe ramy budżetowe, w których określono pułapy wydatków nominalnych dla budżetu państwa na okres 3 lat. Z doświadczenia wynika jednak, że w przeszłości pułapy te kilkakrotnie korygowano w górę, przekraczając korekty dozwolone w ramach zasad budżetowych. Do głównych słabych stron obecnej sytuacji należy niska egzekwowalność, ograniczone monitorowanie *ex-post*, złożoność operacyjna i ograniczona publiczna kontrola procedury. W zaleceniu z dnia 2 grudnia 2009 r. Rada stwierdziła, że Republika Czeska powinna „wzmocnić egzekwowanie średniookresowych ram budżetowych, jak również poprawić monitorowanie wykonania budżetu w ciągu roku, aby uniknąć przekraczania wydatków w porównaniu z planami budżetowymi i wieloletnimi”. W programie nie przedstawiono wystarczających propozycji zmierzających w tym kierunku. Osiąga się jednak pewne postępy w celu poprawy zarządzania budżetem. Wprowadzane obecnie istotne zmiany dotyczące ściągania podatków i zarządzania systemem podatkowym oraz szybkie przejście do systemu zarządzania budżetem przez Ministerstwo Finansów przyczynią się do bardziej efektywnego zarządzania finansami publicznymi.

- (13) W Republice Czeskiej istnieje możliwość poprawy jakości wydatków publicznych. W szczególności wydatki na badania i rozwój technologiczny są niższe od średniej UE; można by też poprawić efektywność wydatków publicznych w takich obszarach, jak opieka zdrowotna, edukacja i zamówienia publiczne.

Natomiast poziom inwestycji publicznych jest wysoki w stosunku do średniej UE i w porównaniu z innymi krajami z tego samego regionu (blisko 5 % PKB w ciągu czterech ostatnich lat). Po stronie dochodów od 2007 roku władze czeskie wprowadziły szereg reform mających na celu stopniowe przechodzenie od podatków bezpośrednich do pośrednich. W celu zwiększenia zachęt do podjęcia zatrudnienia i zapobiegania nieaktywności zawodowej konieczne byłyby jednak dalsze reformy systemu podatkowego i systemu świadczeń społecznych. Ponadto korzystne byłoby wprowadzenie dodatkowych uproszczeń złożonego systemu podatków bezpośrednich i ściągania podatków.

- (14) Ogólnie rzecz biorąc, w 2010 r. strategia budżetowa określona w programie jest zgodna z zaleceniami Rady przyjętymi na podstawie art. 126 ust. 7. Docelowa wartość deficytu wydaje się właściwa i oparta na konkretnych działaniach konsolidacyjnych. Począwszy od 2011 r., ze względu na wyżej wspomniane zagrożenia, strategia budżetowa może nie być w pełni zgodna z zaleceniami Rady przyjętymi na podstawie art. 126 ust. 7. W szczególności plany konsolidacji na lata 2011–2012 nie są wystarczająco ambitne (przy średniej korekcie budżetowej wynoszącej 0,3 % PKB rocznie) i są obciążone ryzykiem. Docelowe wartości wydatków nie są poparte konkretnymi działaniami, prognozy dotyczące dochodów na rok 2012 oparte są na optymistycznych założeniach makroekonomicznych i nie przedstawiono szczegółowych informacji na temat sposobu obniżenia deficytu z 4,2 % PKB w roku 2012 do poziomu poniżej 3 % PKB w roku 2013. Brakuje informacji na temat strategii budżetowej na rok 2013. Roczny wysiłek fiskalny w całym okresie objętym programem (w latach 2010–2012) wynosi średnio 0,8 %, co stanowi wartość zbliżoną do poziomu średniego rocznego wysiłku fiskalnego zalecanego przez Radę, który wynosi 1 %, ale nadal jest poniżej tego poziomu. Wykonanie zalecenia będzie wymagało realizacji dalszych działań konsolidacyjnych w latach 2011–2013 w celu zapewnienia zalecanego wysiłku fiskalnego wynoszącego średnio 1 %.

- (15) Jeśli chodzi o wymagania odnośnie do danych określone w kodeksie postępowania dotyczącym programów stabilności i konwergencji, w programie odnotowano brak pewnych danych obowiązkowych⁽¹⁾. W zaleceniu z dnia 2 grudnia 2009 r. przyjętym na podstawie art. 126 ust. 7 i mającym na celu likwidację nadmiernego deficytu Rada wezwała Republikę Czeską także do przedstawienia sprawozdania z postępów poczynionych w realizacji tych zaleceń w oddzielnym rozdziale aktualizacji programów konwergencji. Republika Czeska częściowo zastosowała się do tego zalecenia.

⁽¹⁾ W szczególności brak danych na temat wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych w podziale na funkcje oraz na temat płynnych aktywów finansowych i zadłużenia finansowego netto.

Podsumowując, należy stwierdzić, że strategia budżetowa Republiki Czeskiej na 2010 r. jest właściwa i zgodna z zaleceniem Rady przyjętym na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE. Strategia budżetowa na kolejne lata nie jest ambitna, a cele budżetowe są obciążone ryzykiem zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków. W szczególności, począwszy od 2011 r. docelowe wartości wydatków nie są poparte konkretnymi działaniami, a optymistyczne założenia makroekonomiczne wywołują pewne wątpliwości co do prognoz dotyczących dochodów na rok 2012. Ponadto, chociaż termin obniżenia deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej poziomu 3 % PKB (2013 r.) jest zgodny z zaleceniem Rady, nie jest możliwe dokonanie pełnej oceny strategii budżetowej, ponieważ w programie nie przedstawiono szczegółowych informacji na temat działań konsolidacyjnych koniecznych do realizacji planowanej znaczącej korekty w tymże roku. Dlatego też należałoby przedstawić więcej informacji na temat szerokiej strategii stanowiącej podstawę korekty nadmiernego deficytu, w szczególności w odniesieniu do roku 2013. W odniesieniu do ram budżetowych w kilku obszarach występują znaczne słabości, co dotyczy w szczególności procedur budżetowych i wykonalności średniookresowych ram budżetowych. Ponadto długoterminowy wpływ starzenia się społeczeństwa na budżet jest wyraźnie wyższy niż średni wpływ w UE, co stanowi problem z punktu widzenia długoterminowej stabilności finansów publicznych i wskazuje na potrzebę reform w obszarze systemu emerytalnego i opieki zdrowotnej.

W świetle powyższej oceny oraz zalecenia przyjętego na podstawie art. 126 TFUE w dniu 2 grudnia 2009 r., a także

biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia trwałej konwergencji, wzywa się Republikę Czeską do:

- (i) rygorystycznego wykonania budżetu na 2010 r. i unikania przekraczania wydatków; zaplanowania w kontekście budżetów na 2011 r. i 2012 r. większych korekt budżetowych, niż przewidziano w programie oraz bardziej szczegółowego określenia działań koniecznych do dokonania korekty nadmiernego deficytu najpóźniej do 2013 r., zgodnie z zaleceniem Rady wydanym na podstawie art. 126 ust. 7;
- (ii) podjęcia działań mających na celu poprawę procedur budżetowych oraz bardziej rygorystyczne wykonanie i monitorowanie średniookresowych celów budżetowych; a zwłaszcza unikania korygowania w górę pułapów wydatków poza korekty dozwolone w ramach zasad budżetowych;
- (iii) realizacji niezbędnych reform w celu poprawy długoterminowej stabilności finansów publicznych.

Republikę Czeską wzywa się także do przedstawienia w oddzielnym rozdziale kolejnej aktualizacji programu konwergencji obszerniejszych informacji na temat postępów poczynionych w celu likwidacji nadmiernego deficytu zgodnie z zaleceniem Rady przyjętym na podstawie art. 126 ust. 7 w dniu 2 grudnia 2009 r.

Porównanie głównych prognoz makroekonomicznych i budżetowych

		2008	2009	2010	2011	2012
Realny PKB (zmiana w %)	PK luty 2010	2,5	- 4,0	1,3	2,6	3,8
	KOM listopad 2009	2,5	- 4,8	0,8	2,3	nd.
	PK październik 2008	4,4	3,7	4,4	5,2	nd.
Inflacja HICP (%)	PK luty 2010	6,3	0,6	1,8	1,5	1,8
	KOM listopad 2009	6,3	0,6	1,5	1,8	nd.
	PK październik 2008	6,4	2,9	3,0	2,5	nd.
Luka produktowa ⁽¹⁾ (% potencjalnego PKB)	PK luty 2010	4,8	- 2,0	- 2,9	- 2,6	- 1,1
	KOM listopad 2009 ⁽²⁾	5,6	- 1,8	- 2,9	- 2,5	nd.
	PK październik 2008	1,9	0,4	- 0,4	- 0,2	nd.
Wierzytelności/zadłużenie netto wobec reszty świata (% PKB)	PK luty 2010	- 2,4	- 0,2	1,0	0,2	0,6
	KOM listopad 2009	- 2,2	- 1,5	- 0,7	- 0,4	nd.
	PK październik 2008	- 1,0	- 0,5	0,4	1,2	nd.
Dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	40,9	39,0	40,5	40,8	40,5
	KOM listopad 2009	40,9	40,3	41,0	40,9	nd.
	PK październik 2008	41,0	40,6	39,6	39,0	nd.

		2008	2009	2010	2011	2012
Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	43,0	45,5	45,8	45,6	44,7
	KOM listopad 2009	43,0	46,9	46,5	46,6	nd.
	PK październik 2008	42,2	42,2	41,1	40,2	nd.
Saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	- 2,1	- 6,6	- 5,3	- 4,8	- 4,2
	KOM listopad 2009	- 2,1	- 6,6	- 5,5	- 5,7	nd.
	PK październik 2008	- 1,2	- 1,6	- 1,5	- 1,2	nd.
Saldo pierwotne (% PKB)	PK luty 2010	- 1,0	- 5,3	- 3,5	- 2,8	- 2,0
	KOM listopad 2009	- 1,0	- 5,2	- 3,9	- 4,1	nd.
	PK październik 2008	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,1	nd.
Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne ⁽¹⁾ (% PKB)	PK luty 2010	- 3,8	- 5,9	- 4,2	- 3,8	- 3,8
	KOM listopad 2009	- 4,1	- 6,0	- 4,5	- 4,8	nd.
	PK październik 2008	- 2,0	- 1,7	- 1,4	- 1,1	nd.
Saldo strukturalne ⁽²⁾ (% PKB)	PK luty 2010	- 3,7	- 6,1	- 4,1	- 3,7	- 3,5
	KOM listopad 2009	- 4,1	- 6,3	- 4,7	- 4,9	nd.
	PK październik 2008	- 1,9	- 1,7	- 1,3	- 1,1	nd.
Dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	30,0	35,2	38,6	40,8	42,0
	KOM listopad 2009	30,0	36,5	40,6	44,0	nd.
	PK październik 2008	28,8	27,9	26,8	25,5	nd.

Uwagi:

⁽¹⁾ Podane w programie wartości luki produktowej oraz salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne zostały przeliczone przez służby Komisji na podstawie informacji przedstawionych w programie.

⁽²⁾ W oparciu o szacowany wzrost potencjalny w wysokości – odpowiednio – 2,4 %, 2,0 %, 2,0 % i 2,2 % w latach 2009–2012.

⁽³⁾ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne po skorygowaniu o działania jednorazowe i inne działania tymczasowe. Zgodnie z najnowszym programem działania jednorazowe i tymczasowe wyniosą 0,2 % PKB w 2009 r. (wszystkie te działania przyczyniają się do zmniejszenia deficytu) i – 0,1 % w latach 2010 i 2011 (działania te przyczyniają się do zwiększenia deficytu), natomiast według prognozy służb Komisji z jesieni 2009 r. działania te wyniosą 0,3 % PKB w 2009 r. i 0,2 % PKB w 2010 r. i 0,1 % PKB w roku 2011 (wszystkie te działania przyczyniają się do zmniejszenia deficytu).

Źródło:

Program konwergencji (PK); prognozy służb Komisji z jesieni 2009 r. (COM); obliczenia służb Komisji.

OPINII RADY

w sprawie zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2009–2015 przedstawionego przez Danię

(2010/C 138/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

PRZEDSTAWIA NINIEJSZĄ OPINIĘ:

- (1) W dniu 26 kwietnia 2010 r. Rada zbadała zaktualizowany program konwergencji na lata 2009–2015 przedstawiony przez Danię.
- (2) Kryzys gospodarczy silnie uderzył w duńską gospodarkę w 2009 roku, powodując najgłębszą recesję od końca drugiej wojny światowej. Dania weszła w okres kryzysu ze stosunkowo dobrej pozycji, po okresie wysokiego, długotrwałego wzrostu i znacznych nadwyżek w obrotach bieżących i finansach publicznych oraz niskiego długu publicznego. Osłabienie koniunktury zaczęło się w 2008 roku pęknięciem bańki na rynku nieruchomości, a sytuację pogorszył dodatkowo spadek eksportu wskutek załamania w handlu światowym oraz spadek inwestycji wywołany zmniejszeniem się popytu końcowego i zaostrzeniem warunków finansowania. Pomimo, że dochód do dyspozycji ciągle wzrastał, znacznie osłabło spożycie prywatne, ponieważ niepewne perspektywy ekonomiczne, spadające ceny nieruchomości i wzrastające bezrobocie osłabiły zaufanie konsumentów. W reakcji na gwałtowny spadek produkcji władze duńskie przyjęły kilka szeroko zakrojonych budżetowych środków stymulacyjnych zgodnych z Europejskim planem naprawy gospodarczej obejmujących obniżenie podatków, projekty inwestycyjne i podnoszenie wydatków na spożycie publiczne. Oprócz budżetowego wsparcia działalności gospodarczej przyjęto również dwa pakiety ratunkowe dla banków obejmujące gwarancje i dokapitalizowanie. Oczekuje się, że od 2009 roku środki te zmienią istniejącą w 2008 roku bezpieczną nadwyżkę budżetową w deficyt, który w latach 2010–2012 ma przekroczyć wartość referencyjną 3 % PKB przewidzianą w pakcie stabilności i wzrostu. Dług publiczny będzie się równolegle zwiększał, przy czym oczekuje się, że pozostanie poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB. Przez cały rok 2009 kurs walutowy był stabilny, a różnica wysokości stóp procentowych wobec stopy EBC znacznie zmalała. Podsta-

wowym wyzwaniem przy zapewnianiu stabilności finansów publicznych będzie zapewnienie kontynuacji reform mających na celu zwiększenie podaży pracy. Kolejnym wyzwaniem dla władz duńskich będzie zapewnienie terminowości zmniejszania skali środków stymulacyjnych, gdy procesy ożywienia gospodarczego przestaną być od nich zależne.

- (3) Choć spadek realnego PKB, jaki odnotowano w warunkach obecnego kryzysu, ma w znacznej mierze charakter cykliczny, to kryzys ten miał także negatywny wpływ na poziom produktu potencjalnego. Kryzys może ponadto wpłynąć na wzrost potencjalny w średniej perspektywie, za sprawą zmniejszenia inwestycji, ograniczeń w dostępie do kredytu i wzrostu bezrobocia strukturalnego. Skutki kryzysu gospodarczego spotęgują przy tym negatywny wpływ starzenia się społeczeństwa na produkt potencjalny i stabilność finansów publicznych. W tej sytuacji istotne będzie przyspieszenie tempa reform strukturalnych celem wsparcia wzrostu potencjalnego. W szczególności duże znaczenie dla Danii ma podjęcie reform w obszarach rynku pracy i świadczeń z tytułu wcześniejszych emerytur w celu osiągnięcia wzrostu podaży pracy.
- (4) Scenariusz makroekonomiczny będący podstawą programu przewiduje, że po zanotowanym w 2009 roku spadku o – 4,3 % nastąpi ponowny wzrost realnego PKB do poziomu 1,3 % w 2010 roku, który następnie przyspieszy do średnio 2,2 % w pozostałych latach okresu objętego programem. Z dostępnych obecnie informacji⁽²⁾ wynika, że scenariusz ten oparty jest na realistycznych założeniach dotyczących wzrostu do 2011 roku i na optymistycznych założeniach w odniesieniu do lat następnych. W odniesieniu do struktury wzrostu istnieją różnice pomiędzy programem a prognozą służb Komisji z jesieni 2009 roku. W programie założono, że ożywienie gospodarcze napędzane będzie przez popyt krajowy, najpierw przez spożycie prywatne od 2010 roku, a następnie nakłady brutto na środki trwałe od 2011 roku, przy czym wzrost spożycia publicznego ustabilizuje się począwszy od 2011 roku, a wpływ eksportu będzie nieznacznie ujemny. Prognoza służb Komisji z jesieni 2009 roku zakłada, że ożywienie gospodarcze będzie napędzane zarówno spożyciem prywatnym, jak i eksportem netto. Przedstawione w programie prognozy dotyczące inflacji i zatrudnienia wydają się realistyczne. Scenariusz makroekonomiczny uznano za spójny z duńską polityką sztywnego kursu walutowego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1. Dokumenty przytoczone w niniejszym tekście są dostępne na następującej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_en.htm

⁽²⁾ Ocena uwzględnia przede wszystkim prognozę służb Komisji z jesieni 2009 roku, lecz także inne informacje udostępnione w późniejszym terminie.

- (5) W programie oszacowano, że w 2009 roku deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 2,9 % PKB. Silny spadek w stosunku do nadwyżki wynoszącej 3,4 % PKB w 2008 roku odzwierciedla w dużej mierze wpływ kryzysu na finanse publiczne, choć został on również wywołany środkami stymulacyjnymi odpowiadającymi 2,2 % PKB, które rząd przyjął zgodnie z Europejskim planem naprawy gospodarczej. Pogorszenie sytuacji wywołane było głównie wzrostem wydatków spowodowanym działaniem automatycznych stabilizatorów, chociaż publiczne środki stymulacyjne obejmowały również znaczne obniżenie podatków. Zgodnie z programem planuje się, że w 2010 roku będzie kontynuowany wspierający kurs polityki budżetowej, który przybierze następnie restrykcyjny charakter w końcowych latach okresu objętego programem. Biorąc pod uwagę stosunkowo korzystną sytuację wyjściową Danii, kontynuacja ekspansji budżetowej w 2010 roku jest właściwa i zgodna z Europejskim planem naprawy gospodarczej. W celu powrotu do stabilnych finansów publicznych w programie założono, że konsolidacja budżetowa rozpocznie się w 2011 roku oraz stwierdzono, że środki niezbędne do osiągnięcia tego celu – poza środkami wynikającymi ze stopniowego wprowadzania elementów finansowych w reformie podatkowej z 2010 roku i przywracania inwestycji publicznych do zwykłego, niższego poziomu – zostaną określone w późniejszym terminie.
- (6) W programie przewidziano zwiększenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do 5,3 % PKB w 2010 roku poprzez jednoczesne zmniejszenie wskaźnika dochodów i zwiększenie wskaźnika wydatków. Malejący wskaźnik dochodów odzwierciedla wchodzenie w życie reformy podatkowej z 2010 roku, podczas gdy rosnący udział wydatków w PKB wynika z działania automatycznych stabilizatorów i dodatkowych publicznych środków stymulacyjnych. Oczekuje się, że środki stymulacyjne i obniżki podatków będą odpowiadać 1,3 % PKB, zaś zmienne źródła dochodów wskazane w programie, w tym dochody z wydobycia ropy na Morzu Północnym i dotacje dla Grenlandii i Wysp Owczych, wyniosą – 1,7 % PKB w roku 2010⁽¹⁾. Saldo strukturalne, tj. saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, przeliczone przez służby Komisji zgodnie ze wspólnie przyjętą metodyką, pogorszy się o około 2,5 punktu procentowego, co potwierdza wyraźnie ekspansywny kurs polityki budżetowej. Różnicę w porównaniu do wielkości środków stymulacyjnych i obniżek podatków wyjaśnia się głównie niższymi dochodami.
- (7) Celem średniookresowej strategii budżetowej określonej w programie jest osiągnięcie do 2015 roku strukturalnie
- zrównoważonego budżetu, wskaźnika długookresowej stabilności⁽²⁾ na poziomie co najmniej zero oraz poprawa salda strukturalnego łącznie o 1½ % PKB w latach 2010–2013. W programie oczekuje się, że deficyt nominalny i deficyt pierwotny będą się stopniowo zmniejszać od 2011 roku, przy czym saldo pierwotne ma uzyskać wartości dodatnie poczynawszy od 2013 roku, zaś saldo nominalne osiągnąć zero w 2015 roku. Odpowiednia ścieżka salda strukturalnego przeliczonego zgodnie ze wspólnie przyjętą metodyką na podstawie informacji zawartych w programie wskazuje, że kurs polityki budżetowej w 2015 roku ma charakter nieco ekspansywny, odpowiadający ok. – 0,4 % PKB, czyli nieco poniżej celu ustalonego w programie. Obok założenia przewidującego zerowy realny wzrost wydatków na spożycie publiczne w latach 2011–2013 oraz normalizacji inwestycji publicznych i wdrożenia elementów finansowych reformy podatkowej, przewidywana konsolidacja oparta jest na jeszcze nieokreślonych środkach, choć w programie stwierdzono, że konsolidacja ma polegać na ograniczeniu wydatków, przy jednoczesnym wykluczeniu wzrostu podatków. W aktualizacji programu jako średniookresowy cel budżetowy w zakresie sytuacji budżetowej wskazano strukturalnie zrównoważony budżet. Biorąc pod uwagę najnowsze prognozy i obecny poziom zadłużenia, średniookresowy cel budżetowy całkowicie odzwierciedla cele paktu.
- (8) Przedstawione w programie prognozy budżetowe na rok 2010 wydają się realistyczne, natomiast wynik na rok 2011 i kolejne lata może okazać się gorszy niż prognozowany. Prognozy dochodów zawarte w aktualizacji pozostają realistyczne, ale są obarczone ryzykiem pogorszenia sytuacji budżetowej, a planowana konsolidacja wydatków nie jest poparta konkretnymi środkami. Dodatkowo scenariusz makroekonomiczny będący podstawą prognoz budżetowych zakłada silny wzrost spożycia prywatnego i ograniczenie spożycia publicznego. Biorąc pod uwagę, że w przeszłości wydatki często przekraczały przewidywane cele, założenie osiągnięcia zerowego realnego wzrostu wydatków na spożycie publiczne w latach 2011–2013 wydaje się optymistyczne. Sektor finansowy wydaje się być stabilny, ale finansowe środki ratunkowe wprowadzone w trakcie kryzysu zwiększyły poziom narażenia rządu na ryzyko związane z tym sektorem.
- (9) Szacuje się, że dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2009 roku wyniósł 38,5 % PKB i wzrośnie do 48,3 % w 2012 roku, a następnie spadnie do 45,0 % PKB w roku 2015. Jest to głównie spowodowane szybkim wzrostem deficytu i spadkiem PKB w 2009 roku. W świetle zagrożeń dla realizacji celów budżetowych wskaźnik zadłużenia może wzrosnąć bardziej niż przewidziano w programie. Sytuacja finansowa netto sektora instytucji rządowych i samorządowych jest jednak pozytywna na początku okresu objętego programem, ale zmieni się nieco na niekorzyść w trakcie trwania tego okresu. Przewiduje się, że wskaźnik zadłużenia brutto pozostanie poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu.
- (1) W aktualizacji programu uznano, że w odniesieniu do tych zmiennych źródeł dochodów i wydatków odchylenia od poziomu strukturalnego są „działaniami tymczasowymi lub jednorazowymi”. Działania te – oprócz transferu kapitału odpowiadającego 0,3 % PKB w 2010 roku, pochodzącego z reformy opodatkowania zysków funduszy emerytalnych – nie kwalifikują się zgodnie z definicją służb Komisji jako działania jednorazowe. Przy zastosowaniu definicji działań jednorazowych przyjętej przez służby Komisji saldo strukturalne wyniosłoby – 2,5 % PKB w 2010 roku i byłoby równe saldu w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne w pozostałych latach okresu objętego programem.
- (2) Duński wskaźnik długookresowej stabilności porównywalny jest do wskaźnika S2 stosowanego przez służby Komisji.

- (10) Ze średniookresowych prognoz dotyczących długu, w których zakłada się jedynie stopniowy powrót tempa wzrostu PKB do poziomów przewidywanych przed kryzysem oraz przywrócenie obciążeń podatkowych do przedkryzysowego poziomu, jak również obejmujących prognozowany wzrost wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa wynika, że przewidziana w programie strategia budżetowa – w ujęciu nominalnym i bez dalszej zmiany polityki – byłaby co najmniej wystarczająca, aby ustabilizować relację długu do PKB w terminie do roku 2020.
- (11) Długoterminowy wpływ starzenia się społeczeństwa na budżet jest znacznie poniżej średniej UE. Przewidziana w programie sytuacja budżetowa w 2009 roku przyczynia się do zmniejszenia długu brutto. Do zmniejszenia zagrożeń dla stabilności finansów publicznych, które w sprawozdaniu Komisji z 2009 roku na temat długoterminowej stabilności finansów publicznych⁽¹⁾ oceniono jako niskie, przyczyniłoby się osiągnięcie wysokich nadwyżek pierwotnych w perspektywie średnioterminowej.
- (12) Dania odnosiła korzyści ze stosunkowo silnych ram budżetowych, w szczególności ich szerokiego zakresu, a także przejrzystości i widoczności zasad budżetowych, o czym świadczą osiągnięte w przeszłości wyniki budżetowe. Wydatki na spożycie w sektorze instytucji rządowych i samorządowych cechowała jednak tendencja do przekraczania poziomów docelowych. Najnowsze inicjatywy, które obejmują sankcje ekonomiczne, mogłyby w większym stopniu zachęcić samorządy do przestrzegania uzgodnionych celów. Od 2002 roku duńska polityka podatkowa skupiała się na zamrażaniu podatków, przez co nie ma możliwości podnoszenia podatków pośrednich ani bezpośrednich. Zamrożenie podatków jako takie można postrzegać jako instrument kontrolowania wydatków publicznych. Zamrożenie podatków nie stało na przeszkodzie istotnej reformie podatkowej w 2009 roku, ale ściśle przestrzeganie zasady zamrożenia podatków może utrudniać dalsze korekty, utrwała też pewne nieefektywne rozwiązania w strukturze podatków, w szczególności w odniesieniu do opodatkowania nieruchomości.
- (13) Ponieważ jednym z głównych wyzwań długoterminowych dla duńskiej gospodarki jest zwiększenie podaży pracy, rząd rozpoczął wprowadzanie w życie środków mających na celu wzmocnienie rozwiązań motywujących do pracy i zniechęcających do nieuzasadnionych absencji. W 2009 roku pod nagłym wpływem światowego kryzysu gospodarczego i w granicach wynikających z zamrożenia podatków przyjęto reformę podatkową ze skutkiem od 2010 roku, która znacznie obniża poziom obciążeń podatkowych pracy. Poszczególne elementy reformy podatkowej będą stopniowo wdrażane w latach 2010–2019. W 2010 roku straty w dochodach netto szacuje się na około 0,6 % PKB, ale elementy finansowe pozwalają na pełne sfinansowanie reformy w całym okresie z punktu widzenia bezpośrednich skutków dla

dochodów (przy czym w 2013 roku odnotowany zostanie wpływ neutralny, zaś do roku 2015 – pozytywny). Ponadto duńskie władze oceniają, że udoskonalone rozwiązania motywacyjne w odniesieniu do podaży pracy wzmocnią finanse publiczne w perspektywie długoterminowej (o około 0,3 % PKB).

- (14) Ogólnie strategię utrzymania wspierającej polityki budżetowej również w 2010 roku można uznać za zgodną z Europejskim planem naprawy gospodarczej. Prognozuje się, że w następstwie negatywnych skutków kryzysu gospodarczego deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość referencyjną 3 % PKB w latach 2010, 2011 i 2012. Jednakże ze względu na zagrożenia dla prognoz budżetowych w końcowych latach okresu objętego programem planowany powrót do zrównoważonego budżetu może się nie powieść i planowana korekta strukturalnego salda budżetowego na poziomie 1,5 % do 2013 roku może nie zostać zrealizowana. Planowany kurs budżetowy mierzony zmianą salda strukturalnego wskazuje, że konsolidacja budżetowa zacznie się umacniać w 2011 roku, jakkolwiek jej tempo będzie umiarkowane, zbliżając się do wartości odniesienia wynoszącej 0,5 % PKB⁽²⁾. W programie wspomina się, że konsolidacja przy pomocy nowych środków będzie miała miejsce po stronie wydatków, jednak nie znajduje to potwierdzenia w konkretnych środkach konsolidacyjnych, z wyjątkiem założenia, zgodnie z którym osiągnięcie zera realnego wzrostu wydatków na spożycie publiczne będzie podstawą planowania budżetu na lata 2011–2013. Dlatego też należałoby wzmocnić strategię budżetową, tak aby była zgodna z wymogami paktu. Ponadto, choć program ma na celu osiągnięcie zrównoważenia strukturalnego do 2015 roku, prognozuje się, że saldo strukturalne obliczone ponownie przez służby Komisji zgodnie z powszechnie przyjętą metodyką będzie w 2015 roku nieznacznie ujemne, tj. wyniesie – 0,4 %, i narażone na takie same zagrożenia jak wymienione wyżej.
- (15) Co do wymogów odnoszących się do danych określonych w kodeksie postępowania dotyczącym programów stabilności i konwergencji, w programie przedstawiono wszystkie dane obowiązkowe i większość danych fakultatywnych⁽³⁾.

Podsumowując, należy stwierdzić, że poważny kryzys gospodarczy wpłynął w znacznym stopniu na finanse publiczne. Zawarte w programie prognozy, oparte na obecnej polityce, wskazują, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość referencyjną 3 % PKB w latach 2010–2012. Chociaż w ramach planowanej ścieżki konsolidacji przewiduje się, że średniookresowy cel budżetowy, czyli strukturalnie zrównoważony budżet, zostanie osiągnięty przed końcem okresu objętego programem, tj. w 2015 roku, to jednak saldo strukturalne przeliczone przez służby Komisji zgodnie z powszechnie przyjętą metodyką będzie, zgodnie z przewidywaniami, nieznacznie ujemne. Biorąc pod uwagę również ryzyko pogorszenia sytuacji związane z tymi prognozami, byłoby pożądane, aby rząd określił, jakie działania konsolidacyjne zostaną podjęte.

⁽¹⁾ W konkluzjach z dnia 10 listopada 2009 r. w sprawie stabilności finansów publicznych „Rada apeluje do państw członkowskich o to, by w przygotowywanych programach stabilności i konwergencji skupiły swoją uwagę na strategiach ukierunkowanych na stabilność” oraz „wzywa Komisję, by wraz z Komitetem Polityki Gospodarczej i Komitetem Ekonomiczno-Finansowym kontynuowała opracowywanie metod służących ocenie długoterminowej stabilności finansów publicznych, tak aby były one gotowe na czas przed przygotowaniem kolejnego sprawozdania na temat stabilności”, które jest przewidziane na rok 2012.

⁽²⁾ Zmiana salda strukturalnego, obliczonego ponownie zgodnie z powszechnie przyjętą metodyką, z wykorzystaniem działań jednorazowych zgodnie z definicją służb Komisji, wskazuje na planowaną poprawę strukturalną na poziomie blisko 0,5 % PKB w 2011 roku, zaś łącznie w latach 2011–2013 – na poziomie blisko 1,5 % PKB.

⁽³⁾ W szczególności brak danych dotyczących szczegółowych kategorii wartości rezydualnej zmiany długu, co powoduje, że ocena staje się obiektywnie trudniejsza.

W świetle powyższej oceny wzywa się Danię do:

- (i) wzmocnienia wysiłków zapewniających utrzymanie pod kontrolą planowanego przekroczenia wartości referencyjnej 3 % PKB, a także do szybkiego skorygowania prognozowanego przekroczenia deficytu powyżej wartości referencyjnej; oraz
- (ii) określenia działań mających na celu wsparcie konsolidacji budżetowej w celu osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego zgodnie z planem, tj. do roku 2015.

Porównanie głównych prognoz makroekonomicznych i budżetowych

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Realny PKB (zmiana w %)	PK luty 2010	- 0,9	- 4,3	1,3	1,6	2,0	2,3	2,6	2,6
	KOM listopad 2009	- 1,2	- 4,5	1,5	1,8	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	0,2	- 0,2	0,7	1,9	1,7	1,6	1,6	1,6
Inflacja HICP (%)	PK luty 2010	3,6	0,8	2,1	1,5	2,3	2,1	1,9	1,9
	KOM listopad 2009	3,6	1,1	1,5	1,8	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	3,6	1,3	2,1	1,4	1,8	1,9	1,9	1,8
Luka produktowa ⁽¹⁾ (% potencjalnego PKB)	PK luty 2010	0,3	- 4,5	- 3,9	- 3,1	- 2,0	- 0,9	0,1	0,7
	KOM listopad 2009 ⁽²⁾	- 0,1	- 5,1	- 4,1	- 3,2	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	0,0	- 1,4	- 1,8	- 1,2	nd.	nd.	nd.	nd.
Zadłużenie/wierzytelności netto wobec reszty świata (% PKB)	PK luty 2010	2,2	2,9	2,4	2,4	2,6	2,9	3,2	3,5
	KOM listopad 2009	2,2	2,0	0,5	1,0	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	1,7	1,8	2,3	2,6	2,6	2,4	2,1	1,8
Dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	54,3	53,3	52,4	52,4	51,8	51,8	51,9	52,0
	KOM listopad 2009	55,3	53,9	52,8	53,0	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	53,2	51,2	51,5	52,1	51,8	51,7	51,6	51,5
Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	50,9	56,3	57,7	56,5	54,9	53,6	52,8	52,0
	KOM listopad 2009	51,9	55,9	57,6	56,4	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	50,2	51,2	52,8	51,8	51,7	51,6	51,6	51,6
Saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	3,4	- 2,9	- 5,3	- 4,1	- 3,1	- 1,8	- 0,8	0,0
	KOM listopad 2009	3,4	- 2,0	- 4,8	- 3,4	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	3,0	0,0	- 1,2	0,3	0,1	0,1	0,0	- 0,1
Saldo pierwotne (% PKB)	PK luty 2010	4,8	- 1,3	- 3,7	- 2,3	- 1,2	0,3	1,3	2,1
	KOM listopad 2009	4,8	- 0,5	- 3,3	- 1,9	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	- 4,2	- 1,5	- 0,2	- 1,6	- 1,3	- 1,2	- 0,9	- 0,7
Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne ⁽¹⁾ (% PKB)	PK luty 2010	3,2	0,0	- 2,8	- 2,1	- 1,7	- 1,1	- 0,8	- 0,4
	KOM listopad 2009	3,4	1,3	- 2,1	- 1,3	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	3,0	0,9	0,0	1,1	nd.	nd.	nd.	nd.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo strukturalne ⁽³⁾ (% PKB)	PK luty 2010	3,2	1,4	- 1,1	- 1,0	- 0,8	- 0,3	- 0,5	- 0,4
	KOM listopad 2009	3,4	1,4	- 1,5	- 1,3	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	4,0	2,6	1,7	1,3	nd.	nd.	nd.	nd.
Dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK luty 2010	33,4	38,5	41,8	46,2	48,3	48,1	46,1	45,0
	KOM listopad 2009	33,5	33,7	35,3	35,2	nd.	nd.	nd.	nd.
	PK październik 2008	30,3	27,9	26,3	25,4	24,6	23,8	23,2	22,6

Uwagi:

⁽¹⁾ Podane w programie wartości luki produktowej oraz salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne zostały przeliczone przez służby Komisji na podstawie informacji przedstawionych w programie.

⁽²⁾ W oparciu o szacowany potencjalny wzrost w wysokości – odpowiednio – 1,4 %, 0,6 %, 0,5 % i 0,9 % w latach 2008–2011.

⁽³⁾ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne po skorygowaniu o działania jednorazowe i inne działania tymczasowe. Działania jednorazowe i inne działania tymczasowe wynoszą 1,4 % PKB w 2009 roku, 1,7 % w 2010 roku, 1,1 % w 2011 roku, 0,9 % w 2012 roku, 0,8 % w 2013 roku i 0,0 % w 2015 roku; zgodnie z najnowszym programem wszystkie te środki przyczyniają się do zmniejszenia deficytu i wyniosą 0,1 % PKB w 2009 roku i 0,6 % PKB w 2010 roku; zgodnie z prognozą służb Komisji z jesieni 2009 roku wszystkie te środki przyczyniają się do zmniejszenia deficytu. Ze względu na różnice w metodyce działania jednorazowe wskazane w programie nie kwalifikują się jako działania jednorazowe zgodne z definicją stosowaną przez służby Komisji. Przy zastosowaniu tej definicji działania jednorazowe wyniosłyby 0,3 % PKB w 2010 roku i przyczyniły się do zmniejszenia deficytu, a w pozostałych latach wyniosłyby zero.

Źródło:

Program konwergencji (PK); prognozy służb Komisji z jesieni 2009 roku (KOM); obliczenia służb Komisji.

OPINIA RADY

w sprawie zaktualizowanego programu stabilności na lata 2009–2013 przedstawionego przez Finlandię

(2010/C 138/03)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

PRZEDSTAWIA NINIEJSZĄ OPINIĘ:

(1) W dniu 26 kwietnia 2010 r. Rada przeanalizowała zaktualizowany program stabilności przedstawiony przez Finlandię obejmujący lata 2009–2013.

(2) Wprawdzie w chwili wybuchu światowego kryzysu w 2008 r. sytuacja Finlandii była stosunkowo dobra dzięki zgromadzeniu znacznej nadwyżki na rachunku obrotów bieżących oraz w budżecie państwa, jednak kryzys ten dał się szczególnie we znaki mocno nastawionemu na eksport sektorowi przemysłu, a za sprawą nadwężonego zaufania na rynku – także branżom krajowym. Finlandia pozwoliła na swobodne działanie automatycznych stabilizatorów i dodatkowo zorganizowała stosunkowo duży pakiet dyskrejonalnych budżetowych środków stymulacyjnych. W rezultacie w 2009 r. nastąpiło pogorszenie salda sektora instytucji rządowych i samorządowych o ponad 6,5 % PKB. Na przestrzeni tego samego roku zaufanie konsumentów szybko wróciło do poziomów przekraczających średnią długookresową oraz zanotowano umiarkowaną poprawę wskaźników zaufania podmiotów gospodarczych, natomiast w gospodarce realnej poprawa następowała bardziej stopniowo. Do tej pory rynek pracy reaguje na kryzys w sposób znacznie spokojniejszy niż można by oczekiwać na podstawie gwałtownego spadku produkcji.

(3) Choć spadek realnego PKB, jaki odnotowano w warunkach obecnego kryzysu, ma w znacznej mierze charakter cykliczny, to rzutował on także ujemnie na poziom produktu potencjalnego. Kryzys może ponadto wpłynąć na wzrost potencjalny w średniej perspektywie za sprawą zmniejszenia inwestycji, ograniczeń w dostępie do kredytów i wzrostu bezrobocia strukturalnego. Co więcej, skutki kryzysu gospodarczego potęgują negatywny wpływ starzenia się społeczeństwa na produkt potencjalny i stabilność finansów publicznych. W tej sytuacji istotne będzie przyspieszenie tempa reform strukturalnych celem wsparcia wzrostu potencjalnego. Szczególnie ważne jest,

aby Finlandia podjęła reformy prowadzące do zwiększenia podaży pracy w dłuższej perspektywie, celem przeciwdziałania negatywnemu wpływowi starzenia się społeczeństwa na rynek pracy.

(4) Scenariusz makroekonomiczny będący podstawą programu przewiduje, że po gwałtownym spadku o 7,6 % w 2009 r. realny PKB powróci na ścieżkę wzrostu i w 2010 r. wyniesie 0,7 %, a następnie przyspieszy do 2,4 % w 2011 r. i do 3,5 % w roku 2012, aby w 2013 r. opaść do poziomu 3 %. Z dostępnych obecnie informacji⁽²⁾ wynika, że scenariusz ten oparty jest na realistycznych założeniach dotyczących wzrostu do 2011 r. oraz na wyraźnie optymistycznych założeniach dotyczących lat późniejszych, gdyż przewidywane tempo wzrostu znacznie przekracza szacowany wzrost potencjalny w perspektywie średnioterminowej. Przedstawione w programie prognozy dotyczące inflacji wydają się realistyczne w odniesieniu do całego okresu objętego programem.

(5) W programie deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2009 r. ocenia się na 2,2 % PKB. Poważne pogorszenie salda tego sektora w porównaniu z rokiem 2008, w którym zanotowano nadwyżkę w wysokości 4,4 % PKB, wynika w znacznym stopniu z wpływu kryzysu na stan finansów publicznych oraz z przyjęcia przez rząd – zgodnie z Europejskim planem naprawy gospodarczej – środków stymulacyjnych odpowiadających niemal 2 % PKB. Do pogorszenia stanu finansów publicznych przyczyniły się przede wszystkim mniejsze dochody, w szczególności gwałtowny spadek wpływów z podatku dochodowego, zwłaszcza od osób prawnych. Zgodnie z programem w 2010 r. ma być kontynuowana polityka budżetowa o charakterze wspierającym, natomiast w późniejszych latach okresu objętego programem polityka ta ma stać się zasadniczo neutralna. Ponieważ znaczna część budżetowych środków stymulacyjnych ma charakter trwały, ich zrealizowanie nie doprowadzi automatycznie do konsolidacji budżetowej. Zgodnie z zalecaną przez Radę strategią wyjścia oraz w celu przywrócenia stabilności finansów publicznych konieczne jest zaostrożenie kursu polityki budżetowej w perspektywie średnioterminowej. W programie stwierdzono, że decyzje w sprawie środków na rzecz konsolidacji budżetowej podjęte zostaną przez rząd w późniejszym terminie. Środki te mają zostać określone w przyszłym budżecie na 2011 r. i w kolejnej aktualizacji programu stabilności.

(6) W programie przewiduje się, że w 2010 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych zwiększy się do 3,6 % PKB, czyli przejściowo przekroczy określony w pakcie stabilności i wzrostu próg wynoszący 3 % PKB. Prognozowany wzrost deficytu jest następstwem dalszych środków stymulacyjnych o wartości nieco ponad 1 % PKB.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1. Dokumenty przytoczone w niniejszym tekście są dostępne na następującej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_pl.htm

⁽²⁾ Ocena uwzględnia zwłaszcza prognozę służb Komisji z jesieni 2009 r., lecz także inne informacje, które uzyskano od tego czasu.

Środki te obejmują przede wszystkim cięcia podatkowe, lecz także większe wypłaty z tytułu świadczeń socjalnych, głównie ze względu na oczekiwany wzrost bezrobocia. Saldo strukturalne, tj. saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne po skorygowaniu o działania jednorazowe, przeliczone zgodnie ze wspólnie przyjętą metodyką, ma w 2010 r. obniżyć się o ponad 1 % w porównaniu z rokiem poprzednim, co z grubsza odpowiada wartości środków stymulacyjnych wchodzących w życie w 2010 r.

(7) Głównym celem zawartej w programie średniookresowej strategii budżetowej jest wspieranie aktywności gospodarczej i rynku pracy w czasach kryzysu gospodarczego, przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń budżetowych wynikających z konieczności zapewnienia długoterminowej stabilności finansów publicznych. W programie podkreśla się wprowadzenie znaczenia ustabilizowania sytuacji budżetowej, lecz jednocześnie stwierdza się, że aktualne prognozy budżetowe oparte na obecnie realizowanej polityce nie prowadzą do realizacji tego celu. W programie przewiduje się stopniowe zmniejszanie deficytu nominalnego i pierwotnego począwszy od 2011 r. W roku 2013 deficyt nominalny ma wynieść około 2 % PKB. Odpowiadając temu ścieżka kształtowania się salda strukturalnego sugeruje, że kurs polityki budżetowej stanie się neutralny począwszy od 2011 r. Jest to zgodne z zawartym w programie scenariuszem, który oparty jest na założeniu niezmiennego kursu polityki. Ponadto rząd nie ogłosił jeszcze żadnych znaczących środków konsolidacyjnych w perspektywie średniookresowej. W aktualizacji programu wyznaczono średniookresowy cel budżetowy, którym jest nadwyżka strukturalna w wysokości 0,5 % PKB. Biorąc pod uwagę najnowsze prognozy i poziom zadłużenia, wydaje się, że cel ten jest zgodny z celami paktu stabilności i wzrostu. Jednak w przypadku prowadzenia dotychczasowej polityki aktualizacja programu stabilności nie przewiduje osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w okresie objętym programem.

(8) Wyniki budżetowe mogą okazać się gorsze niż założono w programie. Zagrożenia dla prognoz dotyczących wzrostu w najbliższej przyszłości są ograniczone, gdyż najnowsze wskaźniki wyprzedzające potwierdzają stosunkowo silny i trwały powrót zaufania konsumentów, a także – choć w mniejszym stopniu – przedsiębiorców, natomiast w późniejszych latach okresu objętego programem wyniki budżetowe mogą być gorsze od przewidywanych ze względu na wyraźnie optymistyczne założenia dotyczące wzrostu, na których oparto prognozy budżetowe. Pewną przeciwwagę dla tych zagrożeń stanowi zobowiązanie ze strony rządu do określenia środków wyjścia w budżecie na 2011 r. i w kolejnej aktualizacji programu stabilności.

(9) Szacuje się, że w 2009 r. dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł do 41,8 % PKB z poziomu 34,2 %, na jakim znajdował się rok wcześniej. Głównymi przyczynami są szybki wzrost deficytu i gwałtowny spadek PKB. Przewiduje się, że w okresie objętym programem wskaźnik zadłużenia wzrósł o dalsze 14,6 punktu procentowego, do poziomu 56,4 % PKB w roku 2013, głównie za sprawą utrzymującego się wysokiego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. W świetle zagrożeń dla realizacji celów

budżetowych wskaźnik zadłużenia może wzrosnąć jeszcze bardziej niż przewidziano w programie. Z przeprowadzonej w programie analizy wrażliwości wynika, że wskaźnik zadłużenia nie przekroczy pułapu 60 % PKB zapisanego w pakcie stabilności i wzrostu. Podobnie jak w poprzednich latach, fundusze ubezpieczeń społecznych nadal gromadzą aktywa finansowe, które w 2008 r. wynosiły około 52,4 % PKB, czyli obecnie więcej niż zadłużenie publiczne brutto.

(10) Ze średniookresowych prognoz dotyczących długu, w których zakłada się stopniowy powrót tempa wzrostu PKB do poziomów przewidywanych przed kryzysem i przywrócenie obciążeń podatkowych do poziomu przedkryzysowego oraz uwzględnia się przewidywany wzrost wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa, wynika, że przewidziana w programie strategia budżetowa – jeśli będzie realizowana w obecnej formie i bez zmian polityki – nie wystarczyłaby do ustabilizowania relacji długu do PKB w terminie do roku 2020.

(11) Długoterminowy wpływ starzenia się społeczeństwa na budżet jest wprowadzie nieco większy niż średnia UE, lecz dzięki uchwalonym reformom systemu emerytalnego przewidywany wzrost wydatków na emerytury będzie w nadchodzących dziesięcioleciach ograniczony. Ponadto znaczne aktywa zgromadzone w publicznych funduszach emerytalnych pomogą częściowo sfinansować wzrost wydatków na świadczenia emerytalne w przyszłości. Zgodnie z oceną zamieszczoną w programie sytuacja budżetowa w 2009 r. potęguje wpływ starzenia się społeczeństwa na lukę w długookresowej stabilności finansów publicznych. Do zmniejszenia zagrożeń dla stabilności finansów publicznych, które w sprawozdaniu Komisji z 2009 r. o temat stabilności finansów publicznych w długim okresie⁽¹⁾ oceniono jako niskie, przyczyniłyby się: utrzymanie wysokich nadwyżek pierwotnych w perspektywie średnioterminowej oraz realizacja odpowiednich reform strukturalnych.

(12) Głównym narzędziem kontroli wydatków podsektora centralnego pozostają wieloletnie pułapy wydatków, które nie obejmują pozycji wydatków uzależnionych od cyklu koniunkturalnego, dzięki czemu pozwalają na swobodne działanie automatycznych stabilizatorów. Takie rozwiązanie z jednej strony wspiera aktywność gospodarczą i spójność społeczną w czasach kryzysu, ale z drugiej prowadzi do stosunkowo gwałtownego pogorszenia stanu finansów publicznych. Ponieważ pułapy wydatków sprawdziły się w przeszłości, można oczekiwać, że pozostaną skutecznym narzędziem ograniczania wydatków podsektora centralnego niezależnych od cyklu koniunkturalnego. W programie uznaje się konieczność położenia nacisku na pokryzysową strategię wyjścia oraz opracowanie zasad polityki budżetowej, które zapewnią

⁽¹⁾ W konkluzjach z dnia 10 listopada 2009 r. w sprawie stabilności finansów publicznych „Rada apeluje do państw członkowskich o to, by w przygotowywanych programach stabilności i konwergencji skupiły swoją uwagę na strategiach ukierunkowanych na stabilność” oraz „wzywa Komisję, by wraz z Komitetem Polityki Gospodarczej i Komitetem Ekonomiczno-Finansowym kontynuowała opracowywanie metod służących ocenie długoterminowej stabilności finansów publicznych, tak aby były one gotowe na czas przed przygotowaniem kolejnego sprawozdania na temat stabilności”, które jest przewidziane na rok 2012.

długoterminową stabilność finansów publicznych. Administracja centralna podejmuje również starania na rzecz podniesienia wydajności usług świadczonych przez gminy, co mogłoby zmniejszyć presję na wzrost wydatków. W tym celu parlament uchwalił w 2007 r. ustawę ramową.

- (13) Rząd nie wprowadził znaczących zmian w realizowanej strategii reform dotyczących reorganizacji świadczenia usług na poziomie administracji centralnej i lokalnej. Na obu tych poziomach postępy realizowane są zgodnie z planem. Jednak oczekiwana poprawa wydajności na poziomie gmin uwidoczni się prawdopodobnie dopiero w perspektywie średnio- lub długoterminowej.
- (14) Biorąc pod uwagę wspomniane powyżej zagrożenia związane z realizacją celów budżetowych, można uznać, że strategia kontynuowania wspierającej polityki budżetowej również w 2010 r. jest zgodna z Europejskim planem naprawy gospodarczej. Przewiduje się, że w następstwie skutków kryzysu gospodarczego deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2010 r. przejściowo przekroczy próg wynoszący 3 % PKB, a w kolejnych latach stopniowo zmniejszy się poniżej wartości referencyjnej. Jednak wobec zagrożeń, jakimi obciążone są prognozy wzrostu w późniejszych latach okresu objętego programem, może się zdarzyć, że nie uda się osiągnąć nawet zaplanowanego umiarkowanego zmniejszenia deficytu. Przewidywany kurs polityki budżetowej, mierzony zmianą salda strukturalnego, nie wskazuje, by w perspektywie średnioterminowej nastąpić miała konsolidacja budżetowa, a w objętym programem okresie nie przewiduje się postępów na drodze do realizacji średniookresowego celu budżetowego. W programie stwierdza się wprawdzie, że planowana jest strategia konsolidacji budżetowej, jednak bez wskazania jej konkretnych celów ani głównych elementów. Aby uzyskać zgodność strategii budżetowej z wymogami paktu stabilności i wzrostu,

konieczne byłoby wdrożenie w porę kompleksowej strategii realizacji strukturalnej konsolidacji budżetowej.

- (15) Co do wymagań w zakresie danych, określonych w kodeksie postępowania dotyczącym programów stabilności i konwergencji, w programie odnotowano brak pewnych danych obowiązkowych i opcjonalnych ⁽¹⁾.

Podsumowując, należy stwierdzić, że poważny kryzys gospodarczy doprowadził do znacznego pogorszenia stanu finansów publicznych, w tym ich długoterminowej stabilności. Planowana na 2010 r. ekspansywna polityka budżetowa jest zgodna z Europejskim planem naprawy gospodarczej. Jednak z zawartych w programie przewidywań, które oparte są na obecnie prowadzonej polityce, wynika, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2010 r. przekroczy wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB. Ponadto przewidywana powolna ścieżka konsolidacji budżetowej w średnim okresie nie zapewnia postępów na drodze do realizacji średniookresowego celu budżetowego zawartego w programie. Biorąc pod uwagę związane z tymi przewidywaniami zagrożenia, bardzo wskazane byłoby, aby rząd w porę podjął działania celem określenia kompleksowej i konkretnej średniookresowej strategii budżetowej, która zapewniłaby konsolidację poczynsz od 2011 r. W świetle powyższej oceny wzywa się Finlandię do:

- (i) realizowania w 2010 r. zaplanowanej polityki budżetowej zgodnie z Europejskim planem naprawy gospodarczej, pilnując przy tym, aby planowane przekroczenie wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB było ograniczone i miało charakter przejściowy;
- (ii) podjęcia w porę działań zmierzających do określenia kompleksowej i konkretnej średniookresowej strategii budżetowej, która zapewniłaby konsolidację poczynsz od 2011 r., również z zamiarem osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego i przywrócenia długoterminowej stabilności finansów publicznych.

Porównanie głównych prognoz makroekonomicznych i budżetowych

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Realny PKB (zmiana w %)	PS luty 2010	1,0	- 7,6	0,7	2,4	3,5	3,0
	KOM listopad 2009	1,0	- 6,9	0,9	1,6	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	2,6	0,6	1,8	2,4	2,2	nd.
Inflacja HICP (%)	PS luty 2010	3,9	1,7	1,8	1,7	2,0	2,0
	KOM listopad 2009	3,9	1,8	1,6	1,5	nd.	nd.
	PS październik 2008	4,0	2,3	1,9	2,0	2,0	nd.
Luka produktowa ⁽¹⁾ (% potencjalnego PKB)	PS luty 2010	3,7	- 5,0	- 5,0	- 4,0	- 2,2	- 1,2
	KOM listopad 2009 ⁽²⁾	3,5	- 4,5	- 4,3	- 3,8	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	1,3	- 0,6	- 1,0	- 1,2	nd.	nd.

⁽¹⁾ W szczególności nie podano zewnętrznych założeń dla końcowych lat okresu objętego programem.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wierzytelności/zadłużenie netto wobec reszty świata (% PKB)	PS luty 2010	2,7	0,8	1,2	1,5	1,8	2,0
	KOM listopad 2009	3,0	1,1	1,2	1,3	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	4,0	3,6	3,7	3,9	3,9	nd.
Dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PS luty 2010	53,4	53,1	52,6	53,4	53,2	52,8
	KOM listopad 2009	53,4	51,5	50,5	50,6	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	51,4	50,3	49,7	49,4	49,4	nd.
Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PS luty 2010	49,0	55,3	56,2	56,4	55,5	54,7
	KOM listopad 2009	48,9	54,3	55,0	55,0	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	47,0	48,2	48,6	48,4	48,5	nd.
Saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PS luty 2010	4,4	- 2,2	- 3,6	- 3,0	- 2,3	- 1,9
	KOM listopad 2009	4,5	- 2,8	- 4,5	- 4,3	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	4,4	2,1	1,1	1,0	0,9	nd.
Saldo pierwotne (% PKB)	PS luty 2010	5,9	- 0,8	- 2,3	- 1,2	- 0,2	0,4
	KOM listopad 2009	5,9	- 1,4	- 3,1	- 2,9	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	5,4	4,0	3,3	2,8	2,4	nd.
Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne ⁽¹⁾ (% PKB)	PS luty 2010	2,6	0,3	- 1,1	- 1,0	- 1,2	- 1,3
	KOM listopad 2009	2,7	- 0,5	- 2,3	- 2,4	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	3,7	2,4	1,7	1,6	nd.	nd.
Saldo strukturalne ⁽²⁾ (% PKB)	PS luty 2010	2,6	0,3	- 0,9	- 1,0	- 1,2	- 1,3
	KOM listopad 2009	2,7	- 0,5	- 2,2	- 2,4	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	3,7	2,4	1,7	1,6	nd.	nd.
Dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PS luty 2010	34,2	41,8	48,3	52,2	54,4	56,4
	KOM listopad 2009	34,1	41,3	47,4	52,7	nd.	nd.
	PS grudzień 2008	32,4	33,0	33,7	34,1	34,6	nd.

Uwagi:

⁽¹⁾ Podane w programie wartości luki produktowej oraz salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne zostały przeliczone przez służby Komisji na podstawie informacji zawartych w programach.

⁽²⁾ W oparciu o szacowany potencjalny wzrost w wysokości - 2,1 %, 1,0 %, 0,7 % i 1,1 % w latach 2008-2011.

⁽³⁾ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe. Zgodnie z najnowszym programem i z prognozą służb Komisji z jesieni 2009 r. działania jednorazowe i tymczasowe dotyczą tylko roku 2010, w którym zwiększają deficyt o 0,2 % PKB.

Źródło:

program stabilności (PS); prognozy służb Komisji z jesieni 2009 r. (KOM); obliczenia służb Komisji.

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

27 maja 2010 r.

(2010/C 138/04)

1 euro =

Waluta			Kurs wymiany		
Waluta			Kurs wymiany		
USD	Dolar amerykański	1,2255	AUD	Dolar australijski	1,4620
JPY	Jen	110,79	CAD	Dolar kanadyjski	1,2919
DKK	Korona duńska	7,4396	HKD	Dolar hong kong	9,5437
GBP	Funt szterling	0,84625	NZD	Dolar nowozelandzki	1,8252
SEK	Korona szwedzka	9,6660	SGD	Dolar singapurski	1,7219
CHF	Frank szwajcarski	1,4164	KRW	Won	1 500,26
ISK	Korona islandzka		ZAR	Rand	9,4074
NOK	Korona norweska	7,9860	CNY	Yuan renminbi	8,3720
BGN	Lew	1,9558	HRK	Kuna chorwacka	7,2654
CZK	Korona czeska	25,629	IDR	Rupia indonezyjska	11 356,57
EEK	Korona estońska	15,6466	MYR	Ringgit malezyjski	4,0374
HUF	Forint węgierski	276,86	PHP	Peso filipińskie	56,951
LTL	Lit litewski	3,4528	RUB	Rubel rosyjski	37,7950
LVL	Łat łotewski	0,7079	THB	Bat tajlandzki	39,908
PLN	Złoty polski	4,0848	BRL	Real	2,2556
RON	Lej rumuński	4,1465	MXN	Peso meksykańskie	15,8347
TRY	Lir turecki	1,9255	INR	Rupia indyjska	57,4270

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez ECB.

Zawiadomienie Komisji

Uzupełniające wytyczne w sprawie ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/C 138/05)

I. WPROWADZENIE

1. Cel wytycznych

- (1) Niniejsze wytyczne określają zasady przeprowadzania na mocy art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁽¹⁾ oceny konkretnych problemów, jakie mogą pojawić się w kontekście ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych. Niniejsze wytyczne zostały dołączone do rozporządzenia Komisji (UE) nr 461/2010 w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych w sektorze pojazdów silnikowych⁽²⁾ (dalej zwanego „rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych”) i mają na celu ułatwienie przedsiębiorstwom samodzielnej oceny takich porozumień.
- (2) W niniejszych wytycznych wyjaśniono kwestie szczególnie istotne dla sektora pojazdów silnikowych, w tym przedstawiono wykładnię niektórych przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 330/2010 z dnia 20 kwietnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych⁽³⁾ (dalej zwanego „ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych”). Niniejsze wytyczne pozostają bez uszczerbku dla stosowania wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych⁽⁴⁾ (dalej zwanych „ogólnymi wytycznymi wertykalnymi”), należy je wobec tego odczytywać łącznie ze wspomnianymi wytycznymi i jako ich uzupełnienie.
- (3) Niniejsze wytyczne mają zastosowanie zarówno do porozumień wertykalnych, jak i praktyk uzgodnionych, których przedmiotem są warunki zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży części zamiennych do pojazdów silnikowych przez strony lub świadczenia przez nie usług naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych, a także do porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych, których przedmiotem są warunki zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży nowych pojazdów silnikowych. Zgodnie z wyjaśnie-

niami przedstawionymi w sekcji II niniejszych wytycznych ta ostatnia kategoria porozumień i praktyk uzgodnionych będzie nadal podlegać odpowiednim przepisom rozporządzenia Komisji (WE) nr 1400/2002 z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych w sektorze motoryzacyjnym⁽⁵⁾ do dnia 31 maja 2013 r. W związku z powyższym w odniesieniu do porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych w zakresie zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży nowych pojazdów silnikowych niniejsze wytyczne będą miały zastosowanie od dnia 1 czerwca 2013 r. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do porozumień wertykalnych wyłącznie w sektorze pojazdów silnikowych, a zawarte w nich zasady niekoniecznie muszą być stosowane do oceny porozumień w innych sektorach.

- (4) Niniejsze wytyczne pozostają bez uszczerbku dla ewentualnego równoległego stosowania art. 102 Traktatu do porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów silnikowych oraz dla wykładni, jakiej może dokonać Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odniesieniu do stosowania do takich porozumień wertykalnych art. 101 Traktatu.
- (5) Jeżeli nie wskazano inaczej, przywołane w niniejszych wytycznych analizy i argumenty dotyczą wszystkich szczebli obrotu. Określenia „dostawca” i „dystrybutor”⁽⁶⁾ używane są w odniesieniu do wszystkich szczebli obrotu. Ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych oraz rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych wspólnie nazywa się „rozporządzeniami w sprawie wyłączeń grupowych”.
- (6) Stosując kryteria określone w niniejszych wytycznych, w każdym przypadku należy uwzględnić konkretne okoliczności faktyczne i prawne. Komisja będzie stosować⁽⁷⁾ niniejsze wytyczne w sposób racjonalny i elastyczny oraz z uwzględnieniem doświadczenia, jakie zdobyła podczas działań związanych z egzekwowaniem niniejszych wytycznych i monitoringiem rynku.
- (7) Z doświadczenia w obszarze egzekwowania zasad konkurencji wynika, że niektóre ograniczenia mogą być wynikiem wyraźnych, bezpośrednich zobowiązań umownych lub też pośrednich zobowiązań lub środków, które prowadzą do takich samych antykonkurencyjnych rezultatów. Dostawcy, którzy chcą wpłynąć na zachowanie konkurencyjne dystrybutora, mogą na przykład

⁽¹⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 81 i 82 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 101 i 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Treść tych dwóch grup postanowień jest zasadniczo identyczna. Do celów niniejszych wytycznych odniesienia do art. 101 i 102 TFUE należy rozumieć, tam gdzie to stosowne, jako odniesienia odpowiednio do art. 81 i 82 Traktatu WE. W TFUE wprowadzono także pewne zmiany terminologiczne, takie jak zastąpienie „Wspólnoty” przez „Unię” i „wspólnego rynku” przez „rynek wewnętrzny”. Terminologia przyjęta w TFUE będzie stosowana w niniejszych wytycznych.

⁽²⁾ Dz.U. L 129 z 28.5.2010, s. 52.

⁽³⁾ Dz.U. L 102 z 23.4.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 130 z 19.5.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 203 z 1.8.2002, s. 30.

⁽⁶⁾ Dystrybutorów detalicznych potocznie nazywa się w tym sektorze „dilerami”.

⁽⁷⁾ Od czasu modernizacji unijnych zasad konkurencji odpowiedzialność za przeprowadzenie takiej analizy spoczywa przede wszystkim na stronach porozumienia. Komisja może jednak zbadać zgodność porozumień z postanowieniami art. 101 Traktatu z własnej inicjatywy lub w następstwie skargi.

użyć gróźb, zastraszania, ostrzeżeń lub kar. Mogą również opóźnić lub zawiesić dostawę, lub zagrozić rozwiązaniem umów z dystrybutorami zaopatrującymi klientów zagranicznych, lub nie przestrzegać ustalonego poziomu cen. Przejrzyste stosunki między umawiającymi się stronami zazwyczaj ograniczają ponoszone przez producentów ryzyko bycia pociągniętym do odpowiedzialności za stosowanie tego rodzaju pośrednich form nacisku w celu osiągnięcia rezultatów szkodliwych dla konkurencji. Jednym ze sposobów osiągnięcia większej przejrzystości stosunków handlowych między stronami jest stosowanie kodeksu postępowania. W tego rodzaju kodeksach można między innymi określić okres wypowiedzenia umowy, który można uzależnić od długości trwania samej umowy, ustalić odszkodowania z tytułu inwestycji poczynionych przez dystrybutora na potrzeby konkretnej umowy w przypadku jej wcześniejszego bezpodstawnego rozwiązania jak również wskazać arbitraż jako alternatywny mechanizm rozwiązywania sporów. Jeśli dostawca włączy taki kodeks postępowania do zakresu umów zawieranych z dystrybutorami i warsztatami, upubliczni go oraz będzie się stosował do jego zapisów, fakt ten zostanie uwzględniony jako istotny czynnik w przypadku oceny postępowania dostawcy w indywidualnych sprawach.

2. Struktura wytycznych

(8) Niniejsze wytyczne zostały uporządkowane następująco:

- a) zakres rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych oraz jego powiązanie z ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych (sekcja II);
- b) stosowanie dodatkowych przepisów zawartych w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych (sekcja III);
- c) ocena ograniczeń szczególnych: jednomarkowości i dystrybucji selektywnej (sekcja IV).

II. ZAKRES ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE WYŁĄCZEŃ GRUPOWYCH W SEKTORZE POJAZDÓW SILNIKOWYCH ORAZ JEGO POWIĄZANIE Z OGÓLNYM ROZPORZĄDZENIEM W SPRAWIE WYŁĄCZEŃ GRUPOWYCH STOSOWANYCH DO POROZUMIEŃ WERTYKALNYCH

- (9) Zgodnie z art. 4 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych ma ono zastosowanie do porozumień wertykalnych dotyczących zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży części zamiennych do pojazdów silnikowych oraz świadczenia usług naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych.
- (10) Artykuł 2 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych wydłuża do dnia 31 maja 2013 r. okres stosowania odpowiednich przepisów rozporządzenia (WE) nr 1400/2002 w zakresie porozumień wertykalnych dotyczących zakupu, sprzedaży i odsprzedaży nowych pojazdów silnikowych. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych od dnia 1 czerwca 2013 r. porozumienia wertykalne dotyczące zakupu,

sprzedaży i odsprzedaży nowych pojazdów silnikowych zostają objęte ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych ⁽¹⁾.

- (11) Dokonane przez ramy prawne rozróżnienie pomiędzy rynkiem sprzedaży nowych pojazdów silnikowych a rynkiem towarów i usług posprzedażnych dla pojazdów silnikowych odzwierciedla różne warunki konkurencji na tych rynkach.
- (12) Ze szczegółowej analizy rynku zawartej w sprawozdaniu z oceny dotyczącym funkcjonowania rozporządzenia Komisji (WE) nr 1400/2002 z dnia 28 maja 2008 r. ⁽²⁾ oraz w komunikacie Komisji „Przyszła struktura prawa konkurencji znajdującego zastosowanie w sektorze pojazdów silnikowych” z dnia 22 lipca 2009 r. ⁽³⁾ wynika, że nie ma żadnych znaczących nieprawidłowości w zakresie konkurencji, które odróżniałyby sektor dystrybucji nowych pojazdów silnikowych od innych sektorów gospodarki i które wymagałyby zastosowania innych, surowszych reguł niż te przewidziane w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych. Zastosowanie progu udziału w rynku w wysokości 30 % ⁽⁴⁾, nieobjęcie wyłączeniem niektórych ograniczeń wertykalnych oraz warunki przewidziane w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych zasadniczo gwarantują spełnianie przez porozumienia wertykalne dotyczące dystrybucji nowych pojazdów silnikowych warunków określonych w art. 101 ust. 3 Traktatu bez konieczności wprowadzania dodatkowych wymogów w porównaniu z tymi stosowanymi w odniesieniu do innych sektorów.
- (13) Aby jednak dać wszystkim przedsiębiorstwom czas na dostosowanie się do przepisów ogólnych, szczególnie z uwagi na długoterminowe inwestycje związane z konkretnymi umowami, przedłuża się okres stosowania rozporządzenia (WE) nr 1400/2002 o trzy lata do dnia 31 maja 2013 r. w odniesieniu do tych wymogów, które odnoszą się w szczególności do porozumień wertykalnych dotyczących zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży nowych pojazdów silnikowych. Od dnia 1 czerwca 2010 r. do dnia 31 maja 2013 r. przepisy rozporządzenia (WE) nr 1400/2002 odnoszące się zarówno do porozumień dotyczących dystrybucji nowych pojazdów silnikowych,

⁽¹⁾ Samo wygaśnięcie rozporządzenia (WE) nr 1400/2002 i zastąpienie go przez nowe ramy prawne, do których odnoszą się niniejsze wytyczne, nie wymaga rozwiązania istniejących umów. Zob. np. sprawę C-125/05 *Vulcan Silkeborg A/S v Skandinavisk Motor Co. A/S*, [2006] ECR I-7637.

⁽²⁾ SEC(2008) 1946.

⁽³⁾ COM(2009) 388.

⁽⁴⁾ Zgodnie z art. 7 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych udział w rynku zazwyczaj wylicza się na podstawie danych dotyczących wartości sprzedaży rynkowej lub, jeśli dane takie są niedostępne, na podstawie innych wiarygodnych informacji rynkowych, w tym dotyczących wielkości sprzedaży. W tym kontekście Komisja odnotowuje, że w przypadku dystrybucji nowych pojazdów silnikowych przemysł oblicza obecnie udziały w rynku na podstawie wielkości sprzedaży pojazdów silnikowych na dostawcę na właściwym rynku, przy czym właściwy rynek obejmuje wszystkie pojazdy silnikowe, które w opinii nabywcy stanowią zamiennik lub mogą być stosowane w zastępstwie z uwagi na swoją charakterystykę, cenę lub przeznaczenie.

jak i porozumień dotyczących zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży części zamiennych do pojazdów silnikowych lub świadczenia usług naprawy i konserwacji będą miały zastosowanie tylko do tej pierwszej kategorii porozumień. W tym okresie niniejsze wytyczne nie będą wykorzystywane do celów wykładni przepisów rozporządzenia (WE) nr 1400/2002. Należy zamiast tego odnieść się do broszury wyjaśniającej dotyczącej wskazanego rozporządzenia ⁽¹⁾.

- (14) Rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych ma zastosowanie do porozumień wertykalnych, których przedmiotem są warunki zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży części zamiennych do pojazdów silnikowych przez strony lub świadczenia przez nie usług naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych, od dnia 1 czerwca 2010 r. Oznacza to, że aby skorzystać z przywileju wyłączenia na mocy art. 4 tego rozporządzenia, porozumienia te nie tylko muszą spełniać warunki wyłączenia przewidziane w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych; nie mogą również zawierać żadnych poważnych ograniczeń konkurencji, powszechnie nazywanych najpoważniejszymi ograniczeniami wymienionymi w art. 5 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych.
- (15) Ponieważ rynki usług naprawy i konserwacji oraz dystrybucji części zamiennych są związane z konkretnymi markami, konkurencja na tych rynkach jest z natury mniejsza w porównaniu z konkurencją na rynku sprzedaży nowych pojazdów silnikowych. Dzięki postępowi technologicznemu zwiększyła się niezawodność samochodów i wydłużyły się odstępy czasu między kolejnymi naprawami serwisowymi; rosną jednak ceny poszczególnych usług napraw i konserwacji. Na rynku części zamiennych części oznaczone marką producenta pojazdów silnikowych konkurują z częściami pochodzącymi od dostawców oryginalnych części zamiennych (OES, ang. *original equipment supplier*) i od innych dostawców. Powoduje to utrzymywanie się presji cenowej na tych rynkach, co z kolei utrzymuje presję cenową na rynku napraw i konserwacji, jako że dużą część kosztów przeciętnej naprawy stanowią części zamienne. Ponadto naprawy i konserwacja mają bardzo duży udział w całkowitych wydatkach, jakie ponosi konsument na pojazdy silnikowe, które same w sobie zajmują ważną pozycję w budżecie przeciętnego konsumenta.
- (16) Aby zaradzić szczególnym problemom w zakresie konkurencji powstającym na rynkach towarów i usług posprzedażnych dla pojazdów silnikowych, ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych uzupełniają trzy najpoważniejsze ograniczenia zawarte w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych mające zastosowanie do porozumień dotyczących naprawy i konserwacji pojazdów silnikowych oraz dostaw części zamiennych. Dalsze wskazówki na temat tych dodatkowych najpoważniejszych ograniczeń znajdują się w sekcji III niniejszych wytycznych.

⁽¹⁾ Broszura wyjaśniająca dotycząca rozporządzenia Komisji (WE) nr 1400/2002 z dnia 31 lipca 2002 r. – „Dystrybucja i serwisowanie pojazdów silnikowych w Unii Europejskiej”.

III. STOSOWANIE DODATKOWYCH PRZEPISÓW ZAWARTYCH W ROZPORZĄDZENIU W SPRAWIE WYŁĄCZEŃ GRUPOWYCH W SEKTORZE POJAZDÓW SILNIKOWYCH

- (17) Porozumienia nie skorzystają z przywileju wyłączenia grupowego, jeśli będą zawierać najpoważniejsze ograniczenia konkurencji. Listę tych ograniczeń można znaleźć w art. 4 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych oraz art. 5 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych. Włączenie któregośkolwiek z tych ograniczeń do porozumienia daje podstawę do domniemania, że wchodzi ono w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu. Można w tej sytuacji również domniemywać, że dane porozumienie prawdopodobnie nie spełnia warunków określonych w art. 101 ust. 3 Traktatu, w związku z czym nie ma tu zastosowania wyłączenie grupowe. Jest to jednak domniemanie podlegające obaleniu, pozostawiające przedsiębiorstwom możliwość powołania się w indywidualnych przypadkach na efektywność ekonomiczną zachowania hipotetycznie stanowiącego nadużycie (*efficiency defence*) na mocy art. 101 ust. 3 Traktatu.
- (18) Jednym z celów Komisji w odniesieniu do polityki konkurencji w sektorze pojazdów silnikowych jest ochrona dostępu producentów części zamiennych do rynków towarów i usług posprzedażnych dla pojazdów silnikowych, zapewniając w ten sposób dostępność konkurencyjnych marek części zamiennych zarówno niezależnym i autoryzowanym warsztatom, jak i sprzedawcom hurtowym. Taka dostępność części oznacza znaczne korzyści dla konsumentów, przede wszystkim z uwagi na często ogromne różnice w cenach między częściami sprzedawanymi lub odsprzedawanymi przez producenta samochodu lub częściami alternatywnymi. Częściami alternatywnymi dla części oznaczonych znakiem towarowym producenta pojazdu silnikowego (części OEM, ang. *original equipment manufacturer*) są oryginalne części wytwarzane i dystrybuowane przez dostawców oryginalnych części zamiennych (części OES); podczas gdy inne rodzaje części, odpowiadające pod względem jakości oryginalnym komponentom, dostarczane są przez producentów części o „porównywalnej jakości”.
- (19) „Oryginalne części lub wyposażenie” oznaczają części lub wyposażenie, które wyprodukowano zgodnie ze specyfikacjami i normami produkcyjnymi przewidzianymi przez producenta pojazdów silnikowych dla produkcji części lub wyposażenia do montażu pojazdu silnikowego, którego to dotyczy. Obejmuje to części i wyposażenie, które wyprodukowano na tej samej linii produkcyjnej, co takie części i wyposażenie. Zakłada się, chyba że wykazano coś przeciwnego, że części są częściami oryginalnymi, jeśli ich producent zaświadczy, że części te odpowiadają jakością częściom używanym do montażu pojazdu silnikowego, którego to dotyczy, i zostały wyprodukowane zgodnie ze specyfikacjami i normami produkcyjnymi pojazdu silnikowego (zob. art. 3 ust. 26 dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającej ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów (dyrektywa ramowa) ⁽²⁾).

⁽²⁾ Dz.U. L 263 z 9.10.2007, s. 1.

(20) Aby części zostały uznane za części o „porównywalnej jakości”, ich jakość musi być wystarczająco wysoka, aby nie narazić na szwank reputacji autoryzowanej sieci, której to dotyczy. Tak jak w przypadku wszelkich standardów dotyczących wyboru, producent pojazdu silnikowego może przedstawić dowody, że dana część zamienna nie spełnia tego wymogu.

(21) Uniemożliwianie lub ograniczanie prawa dostawcy do sprzedaży swoich komponentów użytkownikom ostatecznym, niezależnym warsztatom lub innym usługodawcom, którym nabywca nie powierzył napraw lub serwisowania swoich towarów, określa się w art. 4 lit. e) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych jako jedno z najpoważniejszych ograniczeń, jakie może zawierać porozumienie między dostawcą komponentów a nabywcą, który je wykorzystuje. W art. 5 lit. a), b) i c) rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych określono trzy kolejne najpoważniejsze ograniczenia dotyczące porozumień dotyczących dostaw części zamiennych.

(22) Artykuł 5 lit. a) rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych dotyczy ograniczeń sprzedaży części zamiennych do pojazdów silnikowych niezależnym warsztatom przez członków systemu dystrybucji selektywnej. Przepis ten jest szczególnie ważny w kontekście pewnej kategorii części, których jedynym źródłem są producenci pojazdów silnikowych lub członkowie ich autoryzowanych sieci (ang. *captive parts*). Jeżeli dostawca i dystrybutor porozumieją się co do tego, aby nie dostarczać takich części niezależnym warsztatom, takie porozumienie najprawdopodobniej zamknie tym warsztatom dostęp do rynku usług napraw i konserwacji i będzie stało w sprzeczności z art. 101 Traktatu.

(23) Artykuł 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych dotyczy pośredniego lub bezpośredniego ograniczenia – uzgodnionego między dostawcą części zamiennych, narzędzi naprawczych lub diagnostycznych lub innego sprzętu oraz producentem pojazdów silnikowych – możliwości dostawcy w zakresie sprzedaży tych towarów lub usług autoryzowanym lub niezależnym dystrybutorom i warsztatom. Tego rodzaju porozumienia dotyczące narzędzi zawierane między dostawcami komponentów a producentami pojazdów silnikowych to jeden z przykładów takich pośrednich ograniczeń. W tym miejscu należy odnieść się do obwieszczenia Komisji z dnia 18 grudnia 1978 r. dotyczącego jej oceny niektórych porozumień podwykonawczych w odniesieniu do art. 85 ust. 1 Traktatu EWG ⁽¹⁾ (obwieszczenie dotyczące porozumień o podwykonawstwie). Zazwyczaj art. 101 ust. 1 Traktatu nie ma zastosowania do porozumienia, zgodnie z którym producent pojazdów silnikowych dostarcza producentowi komponentów narzędzie niezbędne do produkcji pewnych komponentów, bierze udział w kosztach opracowania produktu lub też wnosi

niezbędne ⁽²⁾ prawa własności intelektualnej lub *know-how* i nie zezwala na wykorzystanie tego wkładu do produkcji części, które miałyby być sprzedawane bezpośrednio na rynku produktów i usług posprzedażnych. Z drugiej strony, jeśli producent pojazdów silnikowych zobowiąże dostawcę komponentów do przeniesienia własności takiego narzędzia, praw własności intelektualnej lub *know-how*, ma tylko nieznaczny udział w kosztach opracowania produktu lub też nie wnosi żadnych niezbędnych narzędzi, praw własności intelektualnej ani *know-how*, takie porozumienie nie zostanie uznane za faktyczne porozumienie o podwykonawstwie. W związku z tym może wejść w zakres art. 101 ust. 1 Traktatu i być badane zgodnie z przepisami rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych.

(24) Artykuł 5 lit. c) rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych dotyczy ograniczeń uzgodnionych między producentem pojazdów silnikowych, który wykorzystuje komponenty do pierwotnego montażu pojazdów silnikowych, oraz dostawcą takich komponentów, które ograniczają możliwości dostawcy w zakresie skutecznego umieszczania swojego znaku towarowego lub znaku firmowego w łatwo widoczny sposób na dostarczanych komponentach lub na częściach zamiennych. Aby umożliwić konsumentom większy wybór, warsztaty i sami konsumenci powinni być w stanie ustalić, jakie części zamienne pochodzące od innych dostawców – oprócz tych oznaczonych marką producenta pojazdu – można zastosować w danym pojeździe silnikowym. Umieszczenie znaku towarowego lub znaku firmowego na komponentach i częściach zamiennych umożliwia łatwe ustalenie kompatybilnych części zamiennych pochodzących od OES. Nie wyrażając na to zgody, producent pojazdu silnikowego może ograniczać wprowadzanie do obrotu części zamiennych pochodzących od dostawców oryginalnych części zamiennych i ograniczać wybór konsumenta w sposób sprzeczny z postanowieniami art. 101 Traktatu.

IV. OCENA SZCZEGÓLNYCH OGRANICZEŃ

(25) Oceniając zgodność szczególnych ograniczeń z art. 101 Traktatu, strony porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów silnikowych powinny korzystać z niniejszych wytycznych łącznie z ogólnymi wytycznymi wertykalnymi i traktować je jako ich uzupełnienie. W poniższej sekcji można znaleźć wskazówki dotyczące jednomarkowości i dystrybucji selektywnej, tj. dwóch kwestii, które mogą być szczególnie istotne przy ocenianiu kategorii porozumień, o których mowa w sekcji II niniejszych wytycznych.

1. Zobowiązania do jednomarkowości

(i) Ocena zobowiązań do jednomarkowości na mocy rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych

(26) Zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych w związku z art. 5 ust. 1 lit. a) ogólnego rozporządzenia

⁽¹⁾ Dz.U. C 1 z 3.1.1979, s. 2.

⁽²⁾ W przypadku porozumienia, zgodnie z którym producent pojazdów silnikowych dostarcza producentowi komponentów narzędzie, prawa własności intelektualnej (PWI) lub *know-how*, nie można skorzystać z obwieszczenia dotyczącego porozumień o podwykonawstwie, jeżeli dostawca dysponuje już narzędziami, prawami własności intelektualnej lub posiada *know-how*, lub jeśli mógłby je uzyskać na rozsądnych warunkach, ponieważ w takim przypadku wkład ze strony producenta nie byłby potrzebny.

w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych, dostawca pojazdów silnikowych i ich dystrybutor, posiadający udziały w rynku właściwym nieprzekraczające 30 %, mogą zawrzeć porozumienie zawierające zobowiązanie do jednomarkowości, na mocy którego dystrybutor zobowiązany jest do zakupu pojazdów silnikowych wyłącznie od dostawcy lub przedsiębiorstw przez niego wyznaczonych, pod warunkiem że taki zakaz konkurencji nie będzie obowiązywał dłużej niż pięć lat. Te same zasady mają zastosowanie do porozumień między dostawcami i ich autoryzowanymi warsztatami lub dystrybutorami części zamiennych. Przedłużenie tego okresu wymaga wyraźnej zgody obu stron, a dystrybutor musi mieć całkowitą swobodę skutecznego odstąpienia od zakazu konkurencji z końcem pięcioletniego okresu. Zakazy konkurencji, których okres obowiązywania jest nieokreślony lub przekracza pięć lat, nie są objęte przepisami rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych, choć w tym wypadku przepisy rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych obowiązywałyby nadal w stosunku do pozostałych części porozumienia wertykalnego. To samo dotyczy zakazów konkurencji ulegających milczącemu przedłużeniu powyżej pięciu lat. Przeszkody, groźby dotyczące rozwiązania umowy lub zastraszanie, że jednomarkowość zostanie ponownie narzucona zanim upłynie odpowiedni czas pozwalający dystrybutorowi lub nowemu dostawcy zamortyzować utracone inwestycje również będą traktowane jako milczące przedłużenie wspomnianego zobowiązania do jednomarkowości.

(27) Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych wyłączenie nie obejmuje żadnych zobowiązań bezpośrednich lub pośrednich, za sprawą których członkowie systemu dystrybucji selektywnej nie mogą sprzedawać marek konkretnych konkurujących dostawców. Należy zwrócić szczególną uwagę, w jaki sposób zobowiązania do jednomarkowości stosowane są do istniejących dystrybutorów wielu marek, aby zapewnić, że wspomniane zobowiązania nie staną się częścią ogólnej stosowanej strategii ukierunkowanej na wyeliminowanie konkurencji po stronie jednego lub kilku konkretnych dostawców, a w szczególności przedsiębiorstw wchodzących na rynek lub słabszych konkurentów. Tego typu zastrzeżenia pojawiają się przede wszystkim w przypadku przekroczenia progów udziału w rynku, wskazanych w pkt 34 niniejszych wytycznych, oraz gdy pozycja dostawcy narzucającego tego typu ograniczenia na rynku właściwym sprawia, że może on istotnie przyczynić się do ogólnego efektu zamknięcia dostępu do rynku⁽¹⁾.

(28) Zakazy konkurencji stosowane w porozumieniach wertykalnych nie stanowią najpoważniejszych ograniczeń, niemniej jednak, w zależności od sytuacji na rynku, mogą przynosić negatywne skutki, co może powodować, że takie porozumienia będą wchodzić w zakres art. 101 ust. 1 Traktatu⁽²⁾. Taki szkodliwy skutek może powstać,

jeśli tworzy się bariery wejścia lub rozwoju, które zamykają dostawcom dostęp do rynku i szkodzą konsumentom, powodując wzrost cen produktów, ograniczenie ich wyboru, obniżenie jakości lub ograniczenie innowacji w zakresie danego produktu.

(29) Zakazy konkurencji mogą mieć jednak także pozytywne skutki, uzasadniające zastosowanie w ich przypadku postanowień art. 101 ust. 3 Traktatu. Zakazy konkurencji mogą przede wszystkim pomóc rozwiązać problem niewłaściwej działalności rynkowej (ang. *free riding*), w ramach której jeden dostawca korzysta z inwestycji innego dostawcy. Dostawca może np. inwestować w lokal dystrybutora, co może przyciągnąć również klientów zainteresowanych pojazdami konkurencyjnej marki sprzedawanymi w tym samym lokalu. Ta sama zasada dotyczy innych rodzajów inwestycji dokonywanych przez dostawcę, które dystrybutor może wykorzystywać do sprzedaży pojazdów silnikowych konkurujących producentów, np. inwestycji w szkolenia.

(30) Kolejnym pozytywnym skutkiem zakazów konkurencji w sektorze pojazdów silnikowych jest poprawa wizerunku marki i reputacji sieci dystrybucji. Poprzez narzucenie dystrybutorom pewnej jednolitości i unormowania standardów jakości zakazy te mogą pomóc stworzyć i umocnić wizerunek marki, co zwiększa atrakcyjność pojazdów silnikowych tej marki w oczach ostatecznego konsumenta i przyczynia się do wzrostu sprzedaży.

(31) Artykuł 1 lit. d) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych definiuje zakaz konkurencji jako:

„a) jakiegokolwiek bezpośrednie lub pośrednie zobowiązanie zakazujące nabywcy wytwarzania, zakupu, sprzedaży lub odsprzedaży towarów lub usług, które konkurują z towarami lub usługami objętymi porozumieniem; lub

b) jakiegokolwiek bezpośrednie lub pośrednie zobowiązanie nabywcy do dokonywania u określonego dostawcy lub przedsiębiorstwa przez niego wskazanego ponad 80 % swoich wszystkich zakupów towarów lub usług objętych porozumieniem i ich substytutów na właściwym rynku.”

(32) Oprócz bezpośrednich metod przywiązania dystrybutora do swojej marki lub marek, dostawca może użyć także metod pośrednich o tych samych skutkach. Metody pośrednie stosowane w sektorze pojazdów silnikowych mogą obejmować standardy dotyczące jakości opracowane tak, aby zniechęcić dystrybutorów do sprzedawania produktów konkurencyjnych marek⁽³⁾, premie uwarunkowane zgodą dystrybutora na sprzedawanie wyłącznie jednej marki, rabaty związane z osiągnięciem celów sprzedaży lub inne wymogi, takie jak wymóg powołania oddzielnej osoby prawnej do prowadzenia działalności związanej z konkurencyjną marką lub zobowiązanie

⁽¹⁾ Obwieszczenie Komisji w sprawie porozumień o mniejszym znaczeniu, które nie ograniczają odczuwalnie konkurencji na mocy art. 81 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (*de minimis*), Dz.U. C 368 z 22.12.2001, s. 13.

⁽²⁾ Czynniki, jakie należy uwzględnić przy dokonywaniu oceny zakazów konkurencji na mocy art. 101 ust. 1 Traktatu, można znaleźć w odpowiedniej sekcji ogólnych wytycznych wertykalnych, szczególnie w pkt 129–150.

⁽³⁾ Zob. sprawy BMW, IP/06/302 – 13.3.2006 i Opel 2006, IP/06/303 – 13.3.2006.

do wystawiania produktów konkurencyjnej marki w oddzielnym salonie sprzedaży w miejscu, gdzie spełnienie tego wymogu nie byłoby opłacalne (przykładowo na słabo zaludnionym obszarze).

(33) Wyłączenie grupowe przewidziane w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych obejmuje wszystkie rodzaje pośrednich lub bezpośrednich zakazów konkutowania, pod warunkiem że udziały w rynku zarówno dostawcy, jak i dystrybutora nie przekraczają 30 %, a sam zakaz konkutowania nie będzie obowiązywał dłużej niż pięć lat. Jednak nawet jeśli dane porozumienie spełnia te warunki, zastosowanie zakazów konkutowania może mieć skutki antykonkurencyjne, nad którymi nie przeważają ich zalety. W przemyśle pojazdów silnikowych takie antykonkurencyjne skutki netto mogą być przede wszystkim wynikiem skumulowanych efektów prowadzących do zamknięcia dostępu do rynku konkurencyjnym markom.

(34) Jeśli chodzi o dystrybucję pojazdów silnikowych na poziomie detalicznym, tego rodzaju zamknięcie dostępu do rynku jest mało prawdopodobne na rynkach, na których wszyscy dostawcy mają udziały poniżej 30 %, a całkowity udział sprzedaży wszystkich pojazdów silnikowych będących przedmiotem zobowiązań do jednomarkowości na danym rynku (tj. całkowity związany udział w rynku) nie przekracza 40 %⁽¹⁾. W sytuacji, gdy na rynku obecny jest jeden niedominujący dostawca z udziałem przekraczającym 30 % rynku właściwego, podczas gdy udziały wszystkich pozostałych dostawców nie przekraczają 30 %, skumulowane skutki antykonkurencyjne są mało prawdopodobne, jeśli całkowity związany udział w rynku nie przekracza 30 %.

(35) Jeżeli skumulowany efekt równoległych sieci podobnych porozumień wertykalnych zawierających zobowiązania do jednomarkowości spowoduje znaczne ograniczenie dostępu do właściwego rynku sprzedaży nowych pojazdów silnikowych oraz ograniczenie konkurencji na tym rynku, Komisja może uchylić przywilej wyłączenia grupowego zgodnie z art. 29 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu⁽²⁾. Decyzja o uchyleniu może być skierowana przede wszystkim do tych dostawców, którzy przyczyniają się w znacznym stopniu do skumulowanego efektu zamknięcia dostępu do rynku właściwego. W przypadku takiego skumulowanego efektu na rynku krajowym przywilej wyłączenia grupowego może zostać uchylony przez krajowy organ ds. konkurencji państwa członkowskiego w odniesieniu do jego terytorium.

(36) Ponadto jeżeli równoległe sieci porozumień zawierających podobne ograniczenia wertykalne obejmują ponad 50 % danego rynku, Komisja może przyjąć rozporządzenie, w którym stwierdzi, że takie wyłączenie grupowe nie ma zastosowania do danego rynku w odniesieniu do takich ograniczeń. Taka sytuacja może mieć miejsce w szczególności, gdy skumulowane efekty wynikające z

powszechnego korzystania z zobowiązań do jednomarkowości wyrządzają szkodę konsumentowi na danym rynku.

(37) Jeśli chodzi o ocenę zobowiązań dotyczących minimalnego poziomu zakupów obliczanych na podstawie całkowitego rocznego zapotrzebowania dystrybutora, uchylenie przywileju wyłączenia grupowego w przypadku skumulowanych skutków antykonkurencyjnych może być uzasadnione, nawet jeśli dostawca narzuca wymóg dotyczący minimalnego poziomu zakupów nieprzekraczający poziomu 80 % przewidzianego w art. 1 lit. d) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych. Strony muszą rozważyć, czy w danej sytuacji zobowiązanie dystrybutora do tego, aby pewna część jego całkowitych zakupów pojazdów silnikowych była oznaczona marką dostawcy, powstrzyma dystrybutora przed podjęciem działalności związanej z kolejną marką (lub markami). Z tej perspektywy nawet wymóg minimalnych zakupów na poziomie poniżej 80 % całkowitych zakupów rocznych będzie uznawany za zobowiązanie do jednomarkowości, jeśli zobowiązuje dystrybutora zamierzającego wprowadzić produkty innej wybranej przez siebie marki konkurencyjnego producenta do zakupu takiej ilości pojazdów silnikowych dotychczas sprzedawanej marki, że działalność dystrybutora przestaje być ekonomicznie opłacalna⁽³⁾. Taki wymóg minimalnego poziomu zakupów będzie uznawany za zobowiązanie do jednomarkowości, jeśli zmusza konkurującego dostawcę do podzielenia swojej szacowanej wielkości sprzedaży na danym obszarze między kilku dystrybutorów, powodując duplikację jego inwestycji i rozdrobnienie jego działalności handlowej.

(ii) Ocena zobowiązań do jednomarkowości niewchodzących w zakres rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych

(38) Strony mogą zostać także wezwane do oceny zgodności z zasadami konkurencji zobowiązań do jednomarkowości zawartych w porozumieniach, które nie są objęte przywilejem wyłączenia grupowego, ponieważ udział stron w rynku przekracza 30 % lub okres porozumienia przekracza pięć lat. Tego typu porozumienia będą w związku z powyższym poddawane indywidualnej ocenie pozwalającej ustalić, czy wchodzą w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, a jeśli tak, to czy możliwe jest wykazanie wzrostu efektywności o charakterze równoważącym. W takim przypadku będą mogły się one kwalifikować do skorzystania z wyjątku przewidzianego w art. 101 ust. 3 Traktatu. Do oceny poszczególnych przypadków zastosowanie będą miały ogólne zasady określone w sekcji VI.2.1 ogólnych wytycznych wertykalnych.

⁽¹⁾ Zob. ogólne wytyczne wertykalne, pkt 141.

⁽²⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

⁽³⁾ Np. jeżeli diler nabywa 100 samochodów marki A rocznie, co odpowiada popytowi, i chciałby nabyć również 100 samochodów marki B, wymóg dotyczący minimalnego poziomu zakupów wielkości 80 % w odniesieniu do marki A oznacza, że dystrybutor w kolejnym roku zmuszony będzie zakupić 160 samochodów marki A. Przy założeniu, że wskaźniki penetracji rynku są względnie stabilne, diler pozostałby prawdopodobnie z dużą ilością zapasów niesprzedanych samochodów marki A. W związku z tym byłby zmuszony drastycznie ograniczyć zakupy marki B, aby uniknąć podobnej sytuacji. W zależności od konkretnych okoliczności towarzyszących danej sprawie, tego typu praktykę można uznać za zobowiązanie do jednomarkowości.

(39) Z wyłączeń przewidzianych w rozporządzeniach w sprawie wyłączeń grupowych nie mogłyby skorzystać w szczególności porozumienia zawierane przez producentów pojazdów silnikowych lub importerów tych pojazdów z jednej strony i dystrybutorów części zamiennych lub autoryzowanych warsztatów z drugiej strony, jeśli udział w rynku stron takiego porozumienia przekraczałby 30 %, co prawdopodobnie ma miejsce w przypadku większości takich porozumień. Zobowiązanie do jednolitości, które należy ocenić w takim wypadku, zawiera wszelkiego typu ograniczenia, które bezpośrednio lub pośrednio ograniczają możliwości dystrybutora lub warsztatu w zakresie dostępu do oryginalnych części zamiennych, bądź też części zamiennych o porównywalnej jakości, pochodzących od osób trzecich. Niemniej jednak zobowiązanie nałożone na autoryzowany warsztat w zakresie użycia oryginalnych części zamiennych dostarczanych przez producenta pojazdów silnikowych do celów napraw gwarancyjnych, bezpłatnego serwisowania i prac związanych z usuwaniem wad fabrycznych pojazdu silnikowego nie będą uznawane za zobowiązanie do jednolitości, lecz raczej za obiektywnie uzasadniony wymóg.

(40) Konieczna będzie również indywidualna ocena zobowiązań do jednolitości zawartych w porozumieniach dotyczących dystrybucji nowych pojazdów silnikowych w przypadku, gdy okres ich obowiązywania przekracza pięć lat lub jeśli udział dostawcy w rynku przekracza 30 %, co może mieć miejsce w przypadku niektórych dostawców w pewnych państwach członkowskich. W takim przypadku strony powinny zwrócić uwagę nie tylko na udziały w rynku dostawcy i nabywcy, lecz również na całkowity związany udział w rynku, uwzględniając progi wskazane w pkt 34. Powyżej wspomnianych progów poszczególne przypadki będą oceniane indywidualnie zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w sekcji VI.2.1 ogólnych wytycznych wertykalnych.

(41) W przypadkach niewchodzących w zakres rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych ocena zobowiązań dotyczących minimalnego poziomu zakupów obliczonych w oparciu o roczne wymogi obowiązujące dystrybutora będzie uwzględniać wszystkie istotne faktyczne okoliczności. Wymóg minimalnego poziomu zakupów nieprzekraczający 80 % wielkości całkowitych zakupów uznawany jest za zobowiązanie do jednolitości, jeżeli uniemożliwia dystrybutorom sprzedaż towarów należących do jednej lub więcej konkurencyjnych marek.

2. Dystrybucja selektywna

(42) Dystrybucja selektywna jest obecnie dominującą formą dystrybucji w sektorze pojazdów silnikowych. Jest szeroko stosowana w obszarze dystrybucji pojazdów, jak również w przypadku usług naprawy i konserwacji oraz dystrybucji części zamiennych.

(43) W przypadku dystrybucji selektywnej czysto jakościowej wybór dystrybutorów i warsztatów opiera się wyłącznie na obiektywnych kryteriach związanych z charakterem produktu lub usługi, takich jak umiejętności techniczne sprzedawców, organizacja przestrzeni sprzedaży, techniki

sprzedaży oraz rodzaj usług sprzedaży, jakie świadczy dystrybutor⁽¹⁾. Zastosowanie tych kryteriów nie wiąże się bezpośrednio z ograniczeniem liczby dystrybutorów lub warsztatów uczestniczących w sieci dostawcy. Zasadniczo przyjmuje się, że czysto jakościowa dystrybucja selektywna nie wchodzi w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu ze względu na brak antykonkurencyjnych skutków, pod warunkiem, iż zostały spełnione trzy warunki. Po pierwsze, charakter danego produktu musi wymagać systemu dystrybucji selektywnej, w tym znaczeniu, iż taki system musi stanowić legalny wymóg, uwzględniający charakter danego produktu, konieczność zachowania jego jakości i zapewnienia jego właściwego przeznaczenia. Po drugie, dystrybutorzy lub warsztaty muszą być wybierani na podstawie obiektywnych kryteriów o charakterze jakościowym, jednolitych dla wszystkich ewentualnych dystrybutorów i warsztatów oraz stosowanych w sposób niedyskryminacyjny. Po trzecie, ustalone kryteria nie mogą wykraczać poza to, co konieczne.

(44) Jakościowa dystrybucja selektywna wiąże się z wyborem dystrybutorów lub warsztatów wyłącznie w oparciu o obiektywne kryteria związane z charakterem produktu lub usługi, podczas gdy ilościowa dystrybucja selektywna obejmuje dodatkowe kryteria wyboru, które bardziej bezpośrednio ograniczają potencjalną liczbę dystrybutorów lub warsztatów, albo wyraźnie określając ich liczbę, albo np. nakładając wymóg minimalnego poziomu sprzedaży. Sieci oparte na kryteriach ilościowych uważa się zwykle za bardziej restrykcyjne niż te oparte wyłącznie na kryteriach jakościowych, przez co bardziej prawdopodobne jest, że wejdą one w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu.

(45) Jeżeli porozumienie dotyczące dystrybucji selektywnej wchodzi w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, strony muszą ocenić, czy może ono skorzystać z przywileju wyłączenia grupowego na mocy rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych lub czy ma do niego zastosowanie wyjątek przewidziany w art. 101 ust. 3 Traktatu.

(i) *Ocena dystrybucji selektywnej na mocy rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych*

(46) Porozumienia dotyczące dystrybucji selektywnej korzystają z przywileju wyłączenia na mocy rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych bez względu na to, czy stosowane są kryteria ilościowe czy też czysto jakościowe, jeżeli udział stron w rynku nie przekracza 30 %. Z wyłączenia mogą jednak korzystać tylko te porozumienia, które nie zawierają żadnego z najpoważniejszych ograniczeń określonych w art. 4 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń

⁽¹⁾ Należy jednak zauważyć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów wspólnotowych systemy czysto jakościowej dystrybucji selektywnej mogą ograniczać konkurencję, jeżeli z uwagi na istnienie pewnej liczby takich systemów na rynku nie ma już miejsca na inne formy dystrybucji, oparte na innych formach konkurencji. Taka sytuacja zasadniczo nie pojawi się na rynkach sprzedaży nowych pojazdów silnikowych, na których istnieją alternatywy bezpośredniego zakupu pojazdów silnikowych, takie jak leasing i inne, podobne systemy, ani na rynkach usług napraw i konserwacji, dopóki niezależne warsztaty zapewniają konsumentom alternatywne kanały serwisowania pojazdów silnikowych. Zob. np. sprawę T-88/92 *Groupement d'achat Édouard Leclerc* przeciwko Komisji, [1996] Rec. II-1961.

grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych oraz art. 5 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych, ani żadnego z ograniczeń wyłączonych, o których mowa w art. 5 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych.

- (47) Trzy spośród najpoważniejszych ograniczeń wymienionych w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych dotyczą dystrybucji selektywnej. W art. 4 lit. b) za jedno z najpoważniejszych ograniczeń uznaje się ograniczenie terytorium lub klientów, na które bądź którym nabywca może sprzedawać towary lub usługi objęte porozumieniem, z wyjątkiem ograniczenia sprzedaży nieautoryzowanym dystrybutorom przez uczestników systemu selektywnej dystrybucji na rynkach, na których działa taki system. W art. 4 lit. c) za jedno z najpoważniejszych ograniczeń uznaje się porozumienia ograniczające aktywną lub pasywną sprzedaż ostatecznym użytkownikom przez członków systemu selektywnej dystrybucji działających na detalicznym szczeblu handlu, nie naruszając możliwości zakazania członkom systemu działania poza autoryzowanym miejscem prowadzenia działalności, podczas gdy art. 4 lit. d) dotyczy ograniczenia wzajemnych dostaw między dystrybutorami w obrębie systemu selektywnej dystrybucji, w tym między dystrybutorami działającymi na różnych szczeblach handlu. Te trzy najpoważniejsze ograniczenia są szczególnie istotne w obszarze dystrybucji pojazdów silnikowych.
- (48) Dzięki rynkowi wewnętrznemu konsumenci mogą kupować pojazdy silnikowe w innych państwach członkowskich i korzystać z różnic cenowych między nimi, a ochrona handlu równoległego w tym sektorze jest zdaniem Komisji ważnym celem w obszarze ochrony konkurencji. Możliwość zakupu towarów w innym państwie członkowskim jest szczególnie ważna w odniesieniu do pojazdów silnikowych z uwagi na ich dużą wartość i bezpośrednie korzyści w postaci niższych cen, z jakich mogą skorzystać konsumenci kupujący pojazdy w innych krajach Unii. Komisja uważa więc, że porozumienia dotyczące dystrybucji nie powinny ograniczać handlu równoległego, ponieważ nie można oczekiwać, że tego rodzaju ograniczenia będą spełniać warunki określone w art. 101 ust. 3 Traktatu⁽¹⁾.
- (49) Komisja wniosła kilka spraw przeciwko producentom pojazdów silnikowych za utrudnianie handlu równoległego, a sądy Unii w większości przypadków potwierdziły jej decyzje⁽²⁾. Z doświadczenia wynika, że ograniczenia

handlu równoległego mogą przyjąć różne formy. Dostawca może np. wywierać naciski na dystrybutorów, grozić im rozwiązaniem umowy, nie wypłacać premii, odmówić uznawania gwarancji na pojazdy silnikowe importowane przez konsumentów lub pochodzące z wzajemnych dostaw między dystrybutorami działającymi w różnych państwach członkowskich lub też znacznie wydłużyć czas oczekiwania dystrybutora na dostawę identycznego pojazdu silnikowego, w przypadku gdy konsument ma miejsce pobytu w innym państwie członkowskim.

- (50) Szczególny przypadek pośrednich ograniczeń handlu równoległego zachodzi, gdy dystrybutor nie ma możliwości uzyskania nowych pojazdów spełniających wymagania techniczne, które umożliwiałyby ich sprzedaż transgraniczną. W takiej sytuacji przywilej wyłączenia grupowego może zależeć od tego, czy dostawca udostępni dystrybutorom pojazdy silnikowe spełniające takie same wymagania techniczne jak pojazdy sprzedawane w innych państwach członkowskich konsumentom z tych państw (tzw. klauzula dostępności)⁽³⁾.
- (51) Do celów stosowania rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych, a szczególnie w odniesieniu do stosowania art. 4 lit. c) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych, pojęcie „użytkownika ostatecznego” obejmuje spółki leasingowe. Oznacza to w szczególności, że dystrybutorom działającym w systemie dystrybucji selektywnej nie można uniemożliwiać sprzedaży nowych pojazdów silnikowych wybranym przez nich spółkom leasingowym. Dostawca korzystający z systemu dystrybucji selektywnej może jednak uniemożliwić sprzedaż nowych pojazdów silnikowych spółkom leasingowym, jeśli istnieje znajdujące potwierdzenie w faktach ryzyko, że spółki te odsprzedadzą je, kiedy wciąż będą nowe. W związku z powyższym dostawca może narzucić dilerowi wymóg, by ten, zanim sprzeda pojazdy danej spółce, przeanalizował ogólne warunki leasingu, aby sprawdzić, czy dana spółka rzeczywiście jest spółką leasingową, a nie nieautoryzowanym odsprzedawcą. Narzucenie dilerowi wymogu przedstawiania dostawcy kopii każdej umowy leasingowej, zanim sprzeda on pojazd silnikowy spółce leasingowej, mogłoby jednak zostać uznane za pośrednie ograniczenie sprzedaży.
- (52) Pojęcie „użytkownika ostatecznego” obejmuje również konsumentów dokonujących zakupu przez pośrednika. Pośrednik to osoba lub przedsiębiorstwo, które kupuje nowy pojazd silnikowy w imieniu wskazanego konsumenta, nie będąc członkiem sieci dystrybucji. Pośrednicy odgrywają ważną rolę w sektorze pojazdów silnikowych, szczególnie z uwagi na to, że ułatwiają konsumentom kupno pojazdów silnikowych w innych państwach członkowskich. Dowodem działania w charakterze pośrednika powinno być zasadniczo ważne pełnomocnictwo z podanym imieniem i nazwiskiem oraz adresem

⁽¹⁾ Szkodliwy wpływ ograniczeń handlu transgranicznego na konsumentów potwierdził Trybunał w sprawie C-551/03 P, *General Motors*, [2006] Zb. Orz. I-3173, pkt 67 i 68; w sprawie C-338/00 P, *Volkswagen przeciwko Komisji*, [2003] Rec I-9189, pkt 44 i 49 oraz sprawie T-450/05, *Peugeot przeciwko Komisji*, orzeczenie z dnia 9 lipca 2009 r., jeszcze nieopublikowane, pkt 46–49.

⁽²⁾ Decyzja Komisji 98/273/WE z dnia 28 stycznia 1998 r. w sprawie IV/35.733 – VW; decyzja Komisji 2001/146/WE z dnia 20 września 2000 r. w sprawie COMP/36.653 – Opel, Dz.U. L 59 z dnia 28.2.2001, s. 1; decyzja Komisji 2002/758/WE z dnia 10 października 2001 r. w sprawie COMP/36.264 – Mercedes-Benz, Dz.U. L 257 z 25.9.2002, s. 1; decyzja Komisji 2006/431/WE z dnia 5 października 2005 r. w sprawach F-2/36.623/36.820/37.275 – SEP i in./Peugeot SA.

⁽³⁾ Sprawy połączone 25 i 26/84 *Ford-Werke AG i Ford of Europe Inc. przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich* [1985] Rec. 2725.

konsumenta, uzyskane przed dokonaniem transakcji. Wykorzystywanie Internetu do zachęcania klientów w odniesieniu do danego rodzaju pojazdów silnikowych oraz zbieranie elektronicznych pełnomocnictw od klientów nie narusza statusu pośrednika. Pośredników należy odróżnić od niezależnych odsprzedańców, którzy kupują pojazdy silnikowe z zamiarem ich odsprzedaży i nie działają w imieniu konkretnych konsumentów. Do celów rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych niezależnych odsprzedańców nie uważa się za użytkowników ostatecznych.

(ii) *Ocena dystrybucji selektywnej niewchodzącej w zakres stosowania rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych*

- (53) Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w pkt 175 ogólnych wytycznych wertykalnych ewentualne zagrożenia konkurencji, jakie może spowodować dystrybucja selektywna, to ograniczenie konkurencji międzymarkowej wewnętrznej oraz, szczególnie w przypadku efektu skumulowanego, zamknięcie dostępu do rynku niektórym rodzajom dystrybutorów oraz ułatwienie zмовы między dostawcami lub nabywcami.
- (54) Aby ocenić na mocy art. 101 ust. 1 Traktatu ewentualne antykonkurencyjne skutki dystrybucji selektywnej, należy dokonać rozróżnienia czysto jakościowej dystrybucji selektywnej oraz dystrybucji selektywnej o charakterze ilościowym. Jak podkreślono w pkt 43, zasadniczo jakościowa dystrybucja selektywna nie wchodzi w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu.
- (55) Fakt, że sieć porozumień nie korzysta z przywileju wyłączenia grupowego, ponieważ udział w rynku jednej lub kilku stron przekracza warunkujący wyłączenie próg 30 %, nie oznacza, że takie porozumienia są niezgodne z prawem. Strony takich porozumień powinny przeprowadzić ich indywidualne analizy w celu ustalenia, czy wchodzą one w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, a jeśli tak, to czy ma do nich zastosowanie wyjątek przewidziany w art. 101 ust. 3 Traktatu.
- (56) Uwzględniając cechy szczególne dystrybucji nowych pojazdów silnikowych, można stwierdzić, że ilościowa dystrybucja selektywna zwykle będzie spełniać warunki określone w art. 101 ust. 3 Traktatu, jeśli udział stron w rynku nie przekracza 40 %. Strony takich porozumień powinny jednak pamiętać, że stosowanie pewnych standardów selekcji może wpłynąć na spełnianie przez ich porozumienia warunków określonych w art. 101 ust. 3 Traktatu. Na przykład, mimo że zastosowanie klauzul lokalizacji w porozumieniach dotyczących dystrybucji selektywnej w odniesieniu do nowych pojazdów silnikowych (tj. porozumienia zawierające obowiązujący członka systemu dystrybucji selektywnej zakaz prowadzenia działalności z nieautoryzowanego miejsca siedziby) zwykle będzie przynosić korzyści pod względem efektywności w postaci efektywniejszej logistyki i bardziej przewidywalnego zasięgu sieci, może się okazać, że przeważają nad nimi minusy, jeśli udział dostawcy w rynku jest bardzo duży. W takich okolicznościach możliwe jest, że do tego rodzaju klauzul nie będzie mieć zastosowania wyjątek przewidziany w art. 101 ust. 3 Traktatu.

(57) Konkretnie pytania rodzi również indywidualna ocena dystrybucji selektywnej w odniesieniu do autoryzowanych warsztatów. W zakresie, w jakim istnieje rynek (!) usług naprawy i konserwacji, który jest oddzielny od rynku sprzedaży nowych pojazdów silnikowych, uznaje się, że jest on powiązany z konkretną marką. Głównym źródłem konkurencji w ramach takiego rynku są oddziaływania pomiędzy konkurującymi między sobą niezależnymi i autoryzowanymi warsztatami pojazdów danej marki.

(58) Niezależne warsztaty wywierają szczególnie ważną presję konkurencyjną, ponieważ ich modele działalności gospodarczej i powiązane koszty operacyjne są inne niż te w sieciach autoryzowanych warsztatów. Ponadto w przeciwieństwie do autoryzowanych warsztatów, wykrzystujących w znacznym zakresie części oznaczone marką producenta samochodów, niezależne warsztaty zasadniczo mają większy dostęp do innych marek, co umożliwia właścicielowi pojazdu silnikowego wybór pomiędzy częściami producentów konkurujących. Ponadto z uwagi na fakt, że znakomitej większości napraw nowszych pojazdów silnikowych dokonuje się w autoryzowanych zakładach naprawczych ważne jest, by konkurencja między autoryzowanymi warsztatami pozostała efektywna, co będzie miało miejsce jedynie w przypadku otwartego dostępu do danej sieci dla nowych podmiotów.

(59) Nowe ramy prawne ułatwiają Komisji oraz krajowym organom ds. konkurencji ochronę konkurencji pomiędzy niezależnymi zakładami naprawczymi i autoryzowanymi warsztatami oraz pomiędzy członkami poszczególnych sieci autoryzowanych warsztatów. Przede wszystkim obniżenie progu udziału w rynku umożliwiającego skorzystanie z wyłączenia dotyczącego dystrybucji selektywnej ze 100 % do 30 % rozszerza zakres działania organów ds. konkurencji.

(60) Oceniając wpływ porozumień wertykalnych na konkurencję na rynkach towarów i usług posprzedażnych dla pojazdów silnikowych, strony powinny mieć na uwadze, że Komisja chce podtrzymać konkurencję zarówno wśród członków sieci autoryzowanych warsztatów, jak i między tymi członkami i niezależnymi warsztatami.

(!) W pewnych okolicznościach rynek systemu obejmujący zarówno pojazdy silnikowe, jak i części zamienne, można zdefiniować uwzględniając m. in. cykl życia pojazdu silnikowego oraz preferencje i zachowania zakupowe użytkowników. Zob. obwieszczenie Komisji w sprawie definicji rynku właściwego do celów wspólnotowego prawa konkurencji, Dz.U. C 372 z 9.12.1997, s. 5, pkt 56. Jednym z istotnych czynników jest to, czy znaczna część nabywców dokonuje wyboru w oparciu o koszty utrzymania pojazdu silnikowego przez cały cykl życia produktu, czy też nie. Dla przykładu zachowania zakupowe nabywców ciężarówek kupujących i utrzymujących całą flotę, którzy w momencie zakupu pojazdu silnikowego biorą pod uwagę jego koszty utrzymania, mogą się znacznie różnić od zachowań nabywców indywidualnych pojazdów silnikowych. Innym istotnym czynnikiem jest istnienie i względne położenie dostawców części, warsztatów lub dystrybutorów części działających na rynku towarów i usług posprzedażnych niezależnie od producentów pojazdów silnikowych. W większości przypadków prawdopodobnie istnieje rynek towarów i usług posprzedażnych związany z daną marką, głównie z uwagi na to, że nabywcy to osoby prywatne lub małe i średnie przedsiębiorstwa, które kupują pojazdy silnikowe i usługi posprzedażne osobno i nie mają systematycznego dostępu do informacji umożliwiających im wcześniejszą ocenę ogólnych kosztów posiadania pojazdu silnikowego.

W tym celu należy zwrócić większą uwagę na trzy szczególne rodzaje zachowań, które mogą ograniczać taką konkurencję, mianowicie poprzez utrudnianie niezależnym warsztatom dostępu do informacji technicznych, nadużywanie prawnych lub przedłużonych gwarancji w celu wykluczenia niezależnych warsztatów lub poprzez uzależnianie dostępu do sieci autoryzowanych warsztatów od kryteriów niejakościowych.

- (61) Mimo iż trzy poniższe sekcje odnoszą się w szczególności do dystrybucji selektywnej, inne typy porozumień wertykalnych, ograniczających bezpośrednio lub pośrednio liczbę partnerów świadczących usługi serwisowe związanych umową z producentem pojazdów silnikowych, mogą wywołać takie same antykonkurencyjne efekty zamknięcia dostępu do rynku.

Dostęp niezależnych podmiotów do informacji technicznych

- (62) Chociaż zasadniczo przyjmuje się, iż czysto jakościowa dystrybucja selektywna nie wchodzi w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu z uwagi na brak skutków antykonkurencyjnych⁽¹⁾, porozumienia dotyczące jakościowej dystrybucji selektywnej zawierane z autoryzowanymi warsztatami lub dystrybutorami części mogą wchodzić w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, jeżeli w ramach takiego porozumienia jedna ze stron zamyka dostęp do rynku niezależnym podmiotom, np. nie udostępniając im informacji technicznych dotyczących napraw i konserwacji. W tym kontekście pojęcie niezależnych podmiotów obejmuje niezależne warsztaty, producentów części zamiennych i ich dystrybutorów, producentów wyposażenia lub narzędzi służących do napraw, wydawców informacji technicznych, kluby automobilowe, świadczących pomoc drogową, świadczących usługi kontrolne i badawcze oraz świadczących usługi szkoleniowe dla osób zajmujących się naprawami.

- (63) Dostawcy dostarczają autoryzowanym warsztatom pełne informacje techniczne konieczne do przeprowadzania napraw i konserwacji pojazdów silnikowych ich marek i często są jedynymi spółkami, które mogą dostarczyć warsztatom wszystkie potrzebne im informacje techniczne dotyczące danej marki. W takiej sytuacji, jeśli dystrybutor nie zapewnia niezależnym podmiotom odpowiedniego dostępu do informacji technicznych w zakresie napraw i konserwacji dotyczących danej marki, ewentualne negatywne skutki jego porozumień z autoryzowanymi warsztatami lub dystrybutorami części mogą zostać wzmocnione i spowodować, że porozumienia te wejdą w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu.

- (64) Poza tym brak dostępu do niezbędnych informacji technicznych może doprowadzić do pogorszenia pozycji rynkowej niezależnych podmiotów, przynosząc szkody

konsumentom w postaci znacznego ograniczenia wyboru części zamiennych, wyższych cen usług naprawy i konserwacji, mniejszego wyboru warsztatów naprawczych i potencjalnych problemów z bezpieczeństwem. W takiej sytuacji korzyści związane z efektywnością, jakich zwykle można by oczekiwać w związku z porozumieniami dotyczącymi autoryzowanych warsztatów i dystrybucji części, mogą okazać się niewystarczające do zrównoważenia skutków antykonkurencyjnych. Takie porozumienia nie spełniałyby warunków określonych w art. 101 ust. 3 Traktatu.

- (65) W rozporządzeniu (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów⁽²⁾ a także w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 692/2008 z dnia 18 lipca 2008 r. wykonującym i zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów⁽³⁾ przewidziano system rozpowszechniania informacji dotyczących napraw i konserwacji w odniesieniu do pojazdów osobowych wprowadzonych na rynek od dnia 1 września 2009 r. W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczącym homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów⁽⁴⁾ i w odpowiednich środkach wykonawczych przyjętych w następstwie tego rozporządzenia przewidziano tego typu system w odniesieniu do pojazdów użytkowych wprowadzonych na rynek od dnia 1 stycznia 2013 r. Komisja będzie uwzględniać te rozporządzenia przy ocenie przypadków podejrzanego nieudostępnienia informacji technicznych dotyczących napraw i konserwacji w odniesieniu do pojazdów silnikowych wprowadzonych na rynek przed tymi datami. Podczas dokonywania oceny, czy nieudostępnienie danej informacji może doprowadzić do objęcia danego porozumienia art. 101 ust. 1 Traktatu, należy uwzględnić kilka czynników, między innymi:

- a) czy dana informacja jest informacją techniczną, czy też informacją innego rodzaju, np. handlową⁽⁵⁾, której udostępnienia można z uzasadnionych przyczyn odmówić;

⁽²⁾ Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 199 z 28.7.2008, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ Za informację handlową należy uznać informację wykorzystywaną do prowadzenia działalności handlowej w zakresie usług naprawy i konserwacji, niemniej jednak nie jest ona niezbędna do przeprowadzania napraw i konserwacji pojazdów silnikowych. Przykładem takiej informacji jest np. oprogramowanie dotyczące fakturowania czy informacje dotyczące stawek za godzinę pobieranych w ramach sieci autoryzowanych warsztatów.

⁽¹⁾ Jak wskazano w pkt 54 powyżej, nie będzie to raczej miało miejsca na rynkach naprawy i konserwacji, dopóki niezależne warsztaty zapewniają konsumentom alternatywne kanały serwisowania pojazdów silnikowych.

- b) czy nieudostępnienie danej informacji technicznej będzie miało znaczny wpływ na możliwości wykonywania działalności przez niezależne podmioty i wywierania przez nie presji konkurencyjnej na rynek;
- c) czy daną informację techniczną udostępniono uczestnikom właściwej sieci autoryzowanych warsztatów; jeżeli w jakiegokolwiek formie udostępniono ją sieci autoryzowanych warsztatów, należy ją również udostępnić w niedyskryminujący sposób niezależnym podmiotom;
- d) czy dana informacja techniczna będzie ostatecznie ⁽¹⁾ wykorzystana w celu przeprowadzania napraw i konserwacji pojazdów silnikowych, czy też będzie służyła innym celom ⁽²⁾, takim jak produkcja części zamiennych lub narzędzi.

(66) Pojęcie informacji technicznej staje się, w związku z postępem technologicznym, płynne. Konkretnie przykłady informacji technicznych obejmują dzisiaj oprogramowanie, kody błędów i inne parametry wraz z aktualizacjami wymagane do pracy przy jednostkach sterowania elektronicznego w celu wprowadzenia lub przywrócenia ustawień rekomendowanych przez dostawcę, numery identyfikacyjne i inne sposoby identyfikacji pojazdów silnikowych, katalogi części zamiennych, procedury napraw i konserwacji, rozwiązania praktyczne wynikające z konkretnych doświadczeń i odnoszące się do problemów pojawiających się zazwyczaj w konkretnym modelu lub w konkretnej partii, przypomnienia oraz inne zawiadomienia zawierające wykaz napraw, które mogą być wykonane bezpłatnie w ramach sieci autoryzowanych warsztatów naprawy. Informację techniczną stanowią również kody części i pozostałe informacje niezbędne do identyfikacji właściwej części zamienniej oznaczonej marką producenta samochodu pasującej do danego pojazdu silnikowego (tj. części, którą producent pojazdów zazwyczaj dostarcza członkom sieci autoryzowanych warsztatów w celu przeprowadzenia naprawy danego pojazdu silnikowego) ⁽³⁾. Jako wskazówkę, co zdaniem Komisji stanowi informację techniczną do celów stosowania art. 101 Traktatu, należy również traktować listy zawarte w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 715/2007 i w rozporządzeniu (WE) nr 595/2009.

(67) W kontekście oceny zgodności porozumień dotyczących autoryzowanych warsztatów z art. 101 Traktatu ważny

⁽¹⁾ Tak jak informacja dostarczana wydawcom, którzy przekazują ją dalej warsztatom pojazdów silnikowych.

⁽²⁾ Informację wykorzystywaną do celów zamontowania części zamienniej w pojeździe silnikowym lub wykorzystania w nim danego narzędzia należy uznać za wykorzystywaną do celów naprawy i konserwacji; natomiast informacji dotyczącej modelu, procesu produkcyjnego lub materiałów wykorzystywanych w produkcji części zamienniej nie należy uznawać za należącą do tej kategorii, w związku z czym można zrezygnować z jej udostępnienia.

⁽³⁾ Niezależny podmiot nie powinien być zmuszony do zakupu takiej części zamienniej, aby uzyskać tego typu informacje.

jest również sposób udostępniania informacji technicznych. Dostęp powinien być przyznany na żądanie i bez zbędnej zwłoki, informacje powinny być udostępniane w formie umożliwiającej ich wykorzystanie, a opłata pobierana za udostępnienie informacji nie powinna zniechęcać do dostępu do nich poprzez nieuwzględnienie zakresu, w jakim niezależne podmioty z niej korzystają. Dostawca pojazdów silnikowych powinien być zobowiązany do udostępnienia informacji technicznej dotyczącej nowych pojazdów silnikowych niezależnym podmiotom jednocześnie z udostępnianiem takiej informacji autoryzowanym warsztatom, a także nie powinien zobowiązywać niezależnych podmiotów do kupowania innych informacji, niż niezbędne do realizacji danych prac. Artykuł 101 Traktatu nie zobowiązuje jednak dostawcy do dostarczania informacji technicznej w standardowym formacie bądź też za pomocą określonego systemu technicznego, jak np. norma CEN/ISO lub format OASIS, co przewiduje rozporządzenie (WE) nr 715/2007 oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 295/2009 z dnia 18 marca 2009 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury Scalonej ⁽⁴⁾.

(68) Powyższe uwagi dotyczą również dostępu niezależnych podmiotów do narzędzi i szkoleń. „Narzędzia” obejmują w tym kontekście elektroniczny sprzęt diagnostyczny i inne narzędzia służące do wykonywania napraw, w tym odpowiednie oprogramowanie wraz z jego okresową aktualizacją, oraz świadczenie związanych z tymi narzędziami usług posprzedażnych.

Nadużywanie gwarancji

(69) Jakościowe porozumienia dotyczące dystrybucji selektywnej mogą również wejść w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, jeśli dostawca i członkowie sieci autoryzowanych warsztatów otwarcie lub w sposób domniemany starają się ograniczyć wykonywanie napraw pewnych kategorii pojazdów silnikowych do członków sieci autoryzowanych warsztatów. Takie sytuacje mogą mieć miejsce np. poprzez uzależnianie prawnych lub przedłużonych gwarancji producenta wobec nabywcy od tego, czy użytkownik ostateczny zleci przeprowadzanie wszystkich napraw i konserwacji, również tych nieobjętych gwarancją, jedynie autoryzowanym warsztatom w ramach sieci. To samo odnosi się do warunków gwarancji wymagających użycia części zamiennych marki producenta w odniesieniu do wymiany części nieobjętych warunkami gwarancji. Wątpliwe wydaje się, aby porozumienia dotyczące dystrybucji selektywnej wprowadzające tego typu praktyki mogły przynieść takie korzyści konsumentom, które uzasadniałyby objęcie takich porozumień wyjątkiem przewidzianym w art. 101 ust. 3 Traktatu. Jeżeli jednak dostawca w uprawniony sposób nie uzna danej reklamacji z tytułu gwarancji z uwagi na związek przyczynowy między reklamacją a nieprawidłowo przeprowadzoną naprawą lub konserwacją przez warsztat lub też wykorzystaniem części zamiennych niskiej jakości, nie będzie to miało wpływu na zgodność z zasadami konkurencji porozumień dostawców zawieranych z warsztatami.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 95 z 9.4.2009, s. 7.

Dostęp do sieci autoryzowanych warsztatów

- (70) Konkurencja między autoryzowanymi i niezależnymi warsztatami nie jest jedyną formą konkurencji, jaką należy uwzględnić, przeprowadzając analizę zgodności porozumień dotyczących autoryzowanych warsztatów z art. 101 Traktatu. Strony powinny również ocenić, w jakim stopniu autoryzowane warsztaty działające w danej sieci są w stanie konkurować ze sobą nawzajem. Jednym z głównych czynników decydujących o intensywności takiej konkurencji są warunki dostępu do sieci, ustalone na podstawie standardowych porozumień dotyczących autoryzowanych warsztatów. Z uwagi na zasadniczo silną pozycję rynkową sieci autoryzowanych warsztatów, ich szczególne znaczenie dla właścicieli nowszych pojazdów silnikowych oraz fakt, że konsumenci niechętnie pokonują długie dystanse w celu naprawy pojazdu, zdaniem Komisji ważne jest, aby dostęp do sieci autoryzowanych warsztatów był zasadniczo otwarty dla wszystkich przedsiębiorstw spełniających kryteria jakościowe. Stosowanie ilościowych kryteriów wyboru do starających się o przyjęcie do sieci przedsiębiorstw może spowodować, że porozumienie wejdzie w zakres art. 101 ust. 1 Traktatu.
- (71) Szczególny przypadek zachodzi, gdy porozumienia zobowiązują autoryzowane warsztaty także do sprzedaży

nowych pojazdów silnikowych. Takie porozumienia prawdopodobnie weszłyby w zakres art. 101 ust. 1 Traktatu, jako że tego rodzaju zobowiązanie nie ma związku z charakterem usług objętych porozumieniem. Ponadto w przypadku marki o ustalonej pozycji porozumienia zawierające takie zobowiązanie zasadniczo nie mogłyby skorzystać z wyjątku przewidzianego w art. 101 ust. 3 Traktatu, ponieważ ich skutkiem byłoby poważne ograniczenie dostępu do sieci autoryzowanych warsztatów i wynikające stąd ograniczenie konkurencji bez żadnych korzyści dla konsumentów. Jednak w niektórych przypadkach dostawca planujący wprowadzenie marki na konkretny rynek geograficzny może mieć początkowo trudności ze znalezieniem dystrybutorów gotowych na konieczne inwestycje, jeżeli nie mieliby oni pewności, że nie musieliby konkurować z nieuczestniczącymi w sieci autoryzowanymi warsztatami, które próbowałyby skorzystać na ich inwestycjach. W takiej sytuacji umowne powiązanie tych dwóch rodzajów działalności na ograniczony okres miałoby prokonkurencyjny wpływ na rynek sprzedaży pojazdów silnikowych, umożliwiając wprowadzenie nowej marki, nie miałoby natomiast żadnego wpływu na potencjalny rynek napraw związany z daną marką, który zresztą nie powstanie, jeśli pojazdy silnikowe danej marki nie wejdą do sprzedaży. Takie porozumienia najprawdopodobniej nie weszłyby więc w zakres art. 101 ust. 1 Traktatu.

INFORMACJE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Zestawienie informacji przekazanych przez państwa członkowskie, dotyczące pomocy państwa przyznanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 736/2008 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się produkcją, przetwórstwem i wprowadzaniem do obrotu produktów rybołówstwa

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/C 138/06)

Numer XA: XF 14/09

Państwo członkowskie: Francja

Region/organ przyznający pomoc: Państwo francuskie reprezentowane przez Ministra Rolnictwa i Rybołówstwa.

Tytuł: Aide attribuée au Groupement de Défense Sanitaire Aquacole d'Aquitaine en application du Règlement (CE) n° 736/2008 de la Commission du 22 juillet 2008 relatif à l'application des articles 87 et 88 du traité CE aux aides accordées aux petites et moyennes entreprises actives dans la production, la transformation et la commercialisation de produits de la pêche

Podstawa prawna: Contrat de Projets État-Région (CPER) Aquitaine 2007-2013

Planowane w ramach programu roczne wydatki lub łączna kwota pomocy ad hoc przyznanej podmiotowi: 147 900 EUR

Maksymalna intensywność pomocy: 60 %

Data realizacji: 1 sierpnia 2009 r.

Czas trwania programu pomocy lub przyznanej pomocy indywidualnej (nie później niż do dnia 30 czerwca 2014 r.). Podać następującą informację: Ostateczna data złożenia wniosku o wypłacenie pozostałej części pomocy to dzień 30 czerwca 2012 r.

Cel pomocy: Utrzymanie wysokiej jakości warunków sanitarnych i środowiska w odniesieniu do akwakultury w Akwitanii.

Działania wspólne prowadzone przez GDSAA są realizowane z korzyścią dla wszystkich hodowców zajmujących się akwakulturą.

Należy określić, który z artykułów ma zastosowanie: Artykuł 17 – Pomoc na rzecz działań wspólnych

Przedmiotowa działalność: Akwakultura, chów ryb

Nazwa i adres organu przyznającego pomoc:

Ministère de l'agriculture et de la pêche
Direction des pêches maritimes et de l'aquaculture
Bureau de la pisciculture et de la pêche continentale
3 place de Fontenoy
75007 Paris
FRANCE

Adres strony internetowej, na której można znaleźć pełny tekst programu pomocy lub kryteria i warunki, zgodnie z którymi przyznawana jest pomoc ad hoc przyznawana poza jakimkolwiek programem pomocy:

<http://www.aquitaine.pref.gouv.fr>

ou

<http://www.aquitaine.fr>

Uzasadnienie: Pomoc przewidziana w ramach Contrat de Projets État-Région (CPER) umożliwia sfinansowanie planowanego działania bez wykorzystania EFR.

Wyciąg z decyzji w sprawie otwarcia postępowania likwidacyjnego wobec Banco Privado Português na podstawie art. 9 dyrektywy 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych

(Publikacja przewidziana w art. 13 tej dyrektywy i w art. 21 portugalskiej ustawy *Decreto-Lei* nr 199/2006 z dnia 25 października 2006 r.)

(2010/C 138/07)

W dniu 15 kwietnia 2010 r. Banco de Portugal, będący władzami administracyjnymi właściwymi do celów likwidacji instytucji kredytowych w rozumieniu art. 2 tiret szóste dyrektywy 2001/24/WE, działając na mocy art. 23 zasad ogólnych dotyczących instytucji kredytowych i spółek finansowych (*Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras*), zatwierdzonych portugalską ustawą *Decreto-Lei* nr 298/92 z dnia 31 grudnia 1992 r., i uwzględniając przepisy art. 152 i art. 22 ust. 1 lit. f) tej ustawy, podjął decyzję w sprawie cofnięcia Banco Privado Português, SA zezwolenia na prowadzenie działalności, ponieważ stwierdził nieskuteczność działań naprawczych tej instytucji i działań mających na celu jej dokapitalizowanie podejmowanych w kontekście nadzwyczajnych środków reorganizacyjnych przyjętych przez Banco de Portugal. Wydana decyzja pociąga za sobą skutki prawne w postaci rozwiązania i likwidacji Banco Privado Português, SA.

W decyzji postanowiono również, że cofnięcie zezwolenia Banco Privado Português, SA do celów, w szczególności, art. 5 ust. 3 portugalskiej ustawy *Decreto-Lei* nr 199/2006 z dnia 25 października 2006 stanie się skuteczne z dniem 16 kwietnia 2010 r. godz. 12:00.

Od powyższej decyzji można złożyć odwołanie przed sądem administracyjnym w Lizbonie (*Tribunal Administrativo de Círculo de Lisboa*), adres Rua Filipe Folque, n.º 12-A, 1.º, Lisboa, PORTUGAL, w terminie 90 dni od jej notyfikacji lub publikacji.

Paulo Ernesto CARVALHO AMORIM
Sekretarz Rad

V

(Ogłoszenia)

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

KOMISJA EUROPEJSKA

ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA WNIOSKÓW – EACEA/14/10

Program współpracy w dziedzinie szkolnictwa w ramach ICI

**Współpraca w dziedzinie szkolnictwa wyższego i szkolenia między Unią Europejską a Australią
oraz Unią Europejską a Republiką Korei**

**Zaproszenie do składania wniosków na 2010 r. dotyczących wspólnych projektów w zakresie
mobilności oraz wspólnych projektów w zakresie stopni naukowych**

(2010/C 138/08)

1. Cele i opis

Ogólnym celem zaproszenia do składania wniosków jest wspieranie zrozumienia między narodami UE i krajów partnerskich z uwzględnieniem lepszej znajomości języków, kultur i instytucji oraz poprawa jakości szkolnictwa wyższego oraz szkolenia poprzez stymulowanie zrównoważonych partnerstw pomiędzy szkolnictwem wyższym a instytucjami szkoleniowymi w Europie i krajach partnerskich.

2. Kwalifikujący się wnioskodawcy

Składanie wniosków o dotację w ramach niniejszego zaproszenia jest otwarte dla instytucji szkolnictwa wyższego i instytucji szkoleniowych oraz konsorcjów instytucji szkolnictwa wyższego lub instytucji szkoleniowych.

Kwalifikujący się wnioskodawcy muszą mieć siedzibę w jednym z krajów partnerskich i w jednym z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej. W tym roku program koncentruje się na współpracy z Australią i Republiką Korei.

3. Kwalifikujące się działania

Niniejsze zaproszenie obejmuje dwa rodzaje działań – wspólne projekty w zakresie mobilności oraz wspólne projekty w zakresie stopni naukowych.

W przypadku wspólnych projektów w zakresie mobilności wsparcie przyznawane jest w celu umożliwienia konsorcjum instytucji szkolnictwa wyższego i instytucji szkoleniowych z UE i kraju partnerskiego realizację wspólnych programów edukacyjnych i szkoleniowych oraz wdrażanie mobilności studentów i członków wydziałów. Wsparcie to obejmuje finansowanie w postaci kwot ryczałtowych na administrację i granty dla studentów oraz pracowników akademickich i pracowników administracyjnych. Konsorcjum składające wniosek dotyczący wspólnego projektu w ramach ICI-ECP w zakresie mobilności musi obejmować co najmniej 3 instytucje szkolnictwa wyższego lub instytucje szkoleniowe z 3 różnych państw członkowskich UE oraz co najmniej 2 takie instytucje z kraju partnerskiego. Maksymalny czas trwania wspólnego projektu w zakresie mobilności wynosi 36 miesięcy.

W przypadku wspólnych projektów w zakresie stopni naukowych wsparcie przyznawane jest w celu tworzenia i wdrażania dwustronnych lub wspólnych programów w zakresie stopni naukowych. Wsparcie to obejmuje finansowanie w postaci kwot ryczałtowych na prace rozwojowe i administrację i granty dla studentów oraz pracowników akademickich i pracowników administracyjnych. Konsorcjum składające wniosek dotyczący wspólnego projektu w ramach ICI-ECP w zakresie stopni naukowych musi obejmować co najmniej 2 instytucje szkolnictwa wyższego lub instytucje szkoleniowe z 2 różnych państw członkowskich UE oraz co najmniej 2 takie instytucje z kraju partnerskiego. Maksymalny czas trwania wspólnego projektu w zakresie stopni naukowych wynosi 48 miesięcy.

Rozpoczęcie działań planuje się na listopad 2010 r.

4. Kryteria przyznania dotacji

W celu określenia ogólnego wyniku dotyczącego jakości każdego kwalifikującego się wniosku stosowane będą następujące kryteria jakościowe:

Znaczenie projektu dla stosunków pomiędzy UE a krajami partnerskimi (stanowiące 25 % całkowitego wyniku) zostanie określone na podstawie:

- a) istotności wniosku dla celów zaproszenia;
- b) wartości dodanej programu badań w proponowanej dziedzinie i zawodzie z punktu widzenia stosunków pomiędzy UE i krajem partnerskim.

Wkład w jakość i doskonałość (stanowiący 25 % całkowitego wyniku) zostanie określony na podstawie:

- a) prawdopodobnego wkładu projektu w jakość, doskonałość i innowację w zakresie edukacji;
- b) znaczenia projektu w zakresie poprawy metod nauczania i dalszych możliwości edukacyjnych/zawodowych dla studentów;
- c) zakresu definicji akademickiego systemu kontroli jakości i jego skuteczności w zakresie zapewniania udziału w doskonałości akademickiej.

Jakość wdrożenia projektu (stanowiąca 50 % ogólnego wyniku) określona na podstawie:

- a) dobrze zdefiniowanych mechanizmów współpracy i struktur administracyjnych funkcjonującego partnerstwa;
- b) bilansu integracji planu mobilności lub planu stopni naukowych pośród instytucji partnerskich; bilansu proponowanych przepływów mobilności;
- c) zasadności stosowania mechanizmów wyboru studentów w oparciu o przejrzystość, równość i zasługi oraz wspólne standardy uzgodnione przez partnerstwo do wspólnych procedur składania wniosków, dopuszczenia do wyboru i przeprowadzania egzaminów;
- d) zasadności i jasności ustaleń w zakresie punktów akademickich i transferu punktów oraz stopnia zgodności z ECTS;
- e) jakości zasobów przeznaczonych na przyjęcie zagranicznych studentów i członków wydziałów;
- f) jakości planu językowego;
- g) jakości systemu monitoringu i oceny;
- h) jakości działań w zakresie rozpowszechniania oraz
- i) jakości planu rozwoju i trwałości.

5. Budżet

Dostępny budżet szacuje się na około 2,45 mln EUR. Porównywalne środki zostaną zapewnione przez kraje partnerskie zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do każdego z tych krajów. Oczekuje się, że w 2010 r. zostaną sfinansowane 3–4 projekty UE-Australia i 3–4 projekty UE-Korea, z czego co najmniej dwa mają być wspólnymi projektami w zakresie stopni naukowych.

Maksymalna kwota finansowania po stronie UE to 465 000 EUR na czteroletni wspólny projekt w zakresie stopni naukowych, 232 500 EUR na trzyletni wspólny projekt w zakresie mobilności obejmujący trzy instytucje unijne oraz 310 000 EUR na trzyletni wspólny projekt w zakresie mobilności obejmujący co najmniej cztery instytucje unijne.

6. Termin

Wnioski należy składać zarówno do UE, jak i do instytucji wdrażających w Australii (Australijski Departament Edukacji – DEEWR) i Republice Korei (Ministerstwo Edukacji, Nauki i Technologii – MEST).

Wnioski w imieniu głównej instytucji unijnej należy przesłać Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego najpóźniej do dnia **6 września 2010 r.** Wnioski opatrzone stemplem pocztowym z późniejszą datą nie będą brane pod uwagę. Wnioski należy przysyłać na następujący adres:

The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency
EU-ICI Call for Proposals 2010
Avenue du Bourget 1
BOUR 02/17
1140 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Wnioski w imieniu głównej instytucji unijnej należy składać na odpowiednim formularzu, należycie wypełnionym, opatrzonym datą i podpisany przez osobę upoważnioną do zawierania prawnie wiążących zobowiązań w imieniu organizacji składającej wniosek.

Wnioski dotyczące Australii oraz odpowiednie dokumenty należy wysłać przesyłką poleconą na następujący adres:

Mr Steve Nerlich
Director
Research, Analysis and Europe Section (C72NB3)
Department of Education, Employment and Workplace Relations
GPO Box 9880
Canberra ACT 2601
AUSTRALIA

Wnioski dotyczące Korei odpowiednie dokumenty należy wysłać przesyłką poleconą na następujący adres:

ICI Education Co-operation Programme
Youngki YOON, Deputy Director
Global Human Resource Division
Ministry of Education, Science and Technology
55, Sejong-no, Jongno-gu, Seoul
REPUBLIC OF KOREA 110-760

7. Dodatkowe informacje

Wskazówki oraz odpowiednie formularze do składania wniosków znajdują się na następującej stronie internetowej:

http://eacea.ec.europa.eu/extcoop/ici-ecp/index_en.htm

Wnioski należy składać na przeznaczonym do tego celu formularzu; muszą zawierać wszystkie załączniki i wymagane informacje.

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

KOMISJA EUROPEJSKA

Zgłoszenie zamiaru koncentracji

(Sprawa COMP/M.5885 – Altarea/Predica/ABP/Aldeta)

Sprawa, która może kwalifikować się do rozpatrzenia w ramach procedury uproszczonej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/C 138/09)

1. W dniu 20 maja 2010 r., zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 (zwanym dalej „rozporządzeniem”) ⁽¹⁾, Komisja otrzymała zgłoszenie planowanej koncentracji, w wyniku której przedsiębiorstwa Altarea („Altarea”, Francja) i Predica („Predica”, Francja) należące do grupy Crédit Agricole SA („GCA”) oraz przedsiębiorstwo Stichting Pensioenfonds ABP („ABP”, Niderlandy) przejmują, w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, wspólną kontrolę nad przedsiębiorstwem Aldeta („Aldeta”, Francja) w drodze zakupu udziałów.
2. Przedmiotem działalności gospodarczej przedsiębiorstw biorących udział w koncentracji jest:
 - w przypadku przedsiębiorstwa Altarea: spółka dominująca grupy Altarea Cogedim, działająca głównie na rynku nieruchomości komercyjnych we Francji. Głównym przedmiotem działalności grupy jest posiadanie centrów handlowych i zarządzanie nimi na własny rachunek,
 - w przypadku przedsiębiorstwa Predica: oddział grupy GCA, prowadzącej działalność w sektorze usług bankowych i ubezpieczeniowych. Predica posiada nieruchomości i zarządza nimi na własny rachunek,
 - w przypadku przedsiębiorstwa ABP: fundusz emerytalny pracodawców i pracowników rządu niderlandzkiego oraz sektora edukacji państwowej w Niderlandach. ABP posiada udziały w sektorze nieruchomości we Francji,
 - w przypadku przedsiębiorstwa Aldeta: jedynym przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest posiadanie centrum handlowego „Cap 3000” w Saint-Laurent du Var (Alpes Maritimes, Francja) i zarządzanie nim.
3. Po wstępnej analizie Komisja uznała, że zgłoszona koncentracja może wchodzić w zakres rozporządzenia WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw. Jednocześnie Komisja zastrzega sobie prawo do podjęcia ostatecznej decyzji w tej kwestii. Należy zauważyć, iż zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie uproszczonej procedury stosowanej do niektórych koncentracji na mocy rozporządzenia WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw ⁽²⁾, sprawa ta może kwalifikować się do rozpatrzenia w ramach procedury określonej w tym obwieszczeniu.
4. Komisja zwraca się do zainteresowanych osób trzecich o zgłaszanie ewentualnych uwag na temat planowanej koncentracji.

Komisja musi otrzymać takie uwagi w nieprzekraczalnym terminie dziesięciu dni od daty niniejszej publikacji. Można je przesyłać do Komisji faksem (+32 22964301), pocztą elektroniczną na adres: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu lub listownie, podając numer referencyjny: COMP/M.5885 – Altarea/Predica/ABP/Aldeta, na poniższy adres Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1 („rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw”).

⁽²⁾ Dz.U. C 56 z 5.3.2005, s. 32 („obwieszczenie Komisji w sprawie uproszczonej procedury”).

**Zawiadomienie opublikowane na podstawie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003
w sprawie COMP/39.398 – Visa MIF**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/C 138/10)

1. WPROWADZENIE

- (1) Zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 101 i 102 TFUE⁽¹⁾ Komisja może zdecydować – w przypadkach, w których zamierza przyjąć decyzję nakazującą zaprzestanie naruszania prawa i gdy zainteresowane strony zaproponują zobowiązania uwzględniające zastrzeżenia wyrażone przez Komisję w ocenie wstępnej – o uczynieniu takich zobowiązań wiążącymi dla przedsiębiorstw. Decyzja taka może zostać przyjęta na czas określony i oznacza, że nie ma już dalszych podstaw do podejmowania działań przez Komisję. Zgodnie z art. 27 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia Komisja publikuje zwięzłe streszczenie sprawy i zasadniczą treść zobowiązań. Zainteresowane strony mogą przedłożyć swoje uwagi w terminie wyznaczonym przez Komisję.

2. STRESZCZENIE SPRAWY

- (2) Dnia 3 kwietnia 2009 r. Komisja przyjęła pisemne zgłoszenie zastrzeżeń przeciwko Visie Europe Limited („Visa”), Visie Inc. oraz Visie International Services Association.
- (3) Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, które stanowi ocenę wstępną w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, przedstawia wstępną opinię Komisji, według której Visa Europe, będąca stowarzyszeniem banków europejskich, naruszyła art. 101 TFUE oraz art. 53 Porozumienia EOG, ustalając wielostronne opłaty interchange, stosowane na terenie EOG w transakcjach transgranicznych i niektórych transakcjach krajowych⁽²⁾, przeprowadzanych w krajowych punktach sprzedaży z użyciem kart płatniczych VISA, VISA Electron i V PAY przeznaczonych dla klientów indywidualnych.
- (4) Opłaty interchange są w rzeczywistości uiszczane przez bank akceptanta („centrum autoryzacyjne”) na rzecz banku posiadacza karty („emitenta”) za każdą transakcję dokonaną w punkcie handlowym przy użyciu karty płatniczej. Gdy posiadacz karty używa karty płatniczej, nabywając towary lub usługi od akceptanta, w rzeczywistości to akceptant uiszcza opłatę za obsługę akceptanta na rzecz swojego centrum autoryzacyjnego. Centrum autoryzacyjne zatrzymuje część tej opłaty (marżę centrum autoryzacyjnego), część przekazywana jest emitentowi (wielostronna opłata interchange), a niewielką część płaci się operatorowi

systemu (w tym wypadku Visie). W praktyce istotną część opłaty za obsługę akceptanta określa wielostronna opłata interchange.

- (5) W pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń wyrażono obawę, że celem i skutkiem wielostronnych opłat interchange jest znaczące ograniczenie konkurencji na rynkach autoryzacyjnych, ze szkodą dla akceptantów, a pośrednio ich klientów. Wydaje się, że wielostronne opłaty interchange zawyżają podstawę, na której centra autoryzacyjne ustalają opłaty za obsługę akceptanta, gdyż wprowadzają istotny czynnik kosztów wspólny dla wszystkich centrów autoryzacyjnych. Według wstępnej oceny Komisji wielostronne opłaty interchange nałożone przez Visę Europe nie są obiektywnie konieczne. Ograniczający skutek na rynkach autoryzacyjnych potęguje się na skutek wpływu, jaki wielostronne opłaty interchange wywierają na sieć i rynki emisyjne, jak również na inne zasady i praktyki sieci (zasada honorowania wszystkich kart („HACR”, ang. *Honour All Cards Rule*), zasada niedyskryminacji („NDR” ang. *No Discrimination Rule*), łączenie oraz stosowanie różnych wielostronnych opłat interchange wobec transgranicznych i krajowych centrów autoryzacyjnych). Ponadto, według pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń MIF nie spełniają wymogów przyznania wyjątku na podstawie art. 101 ust. 3 TFUE, na podstawie przyczyniania się do większej skuteczności, przy zastrzeżeniu dla użytkowników słusznej części zysku, który z tego wynika.
- (6) Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń zostało również skierowane do Visy Inc. oraz Visy International Service Association w dniu 29 maja 2009 r., w szczególności w związku z możliwym automatycznym stosowaniem przez nie międzyregionalnych stawek wielostronnych opłat interchange (tj. w zakresie, w jakim opłaty te mogą mieć zastosowanie do transgranicznych lub krajowych transakcji przy użyciu kart VISA i V PAY w obrębie EOG) oraz zaangażowaniem tych podmiotów w ustalanie HACR oraz NDR.

3. ZASADNICZA TREŚĆ ZAPROPONOWANYCH ZOBOWIĄZAŃ

- (7) Strony postępowania nie zgadzają się ze wstępną oceną Komisji. Niemniej jednak zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 Visa Europe zaproponowała zobowiązania, które może podjąć, aby uwzględnić zastrzeżenia Komisji dotyczące konkurencji w segmencie kart debetowych natychmiastowego obciążenia.
- (8) Zobowiązania zostały streszczone poniżej i w całości opublikowane w angielskiej wersji językowej na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1. Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 81 i 82 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 101 i 102 TFUE. Treść tych dwóch grup postanowień jest zasadniczo identyczna. Dla celów niniejszego zawiadomienia odniesienia do art. 101 i 102 TFUE należy rozumieć, tam gdzie to stosowne, jako odniesienia do art. 87 i 88 Traktatu WE.

⁽²⁾ Obecnie krajowe stawki opłat MIF ustalane są przez Visa Europe w dziewięciu krajach. W pozostałych krajach EOG krajowe opłaty MIF są ustalane przez członków Visa Europe.

- (9) Visa Europe zobowiązuje się do nałożenia pułapu na swoje średnie ważone roczne transgraniczne wielostronne opłaty interchange stosowane w transakcjach dokonywanych przy użyciu wydanych przez nią kart debetowych natychmiastowego obciążenia dla konsumentów indywidualnych na poziomie 20 punktów bazowych (0,2 %) dwa miesiące po powiadomieniu Visy Europe o decyzji w sprawie zobowiązań. Pułap ten będzie także stosowany oddzielnie w każdym z krajów EOG, w odniesieniu do którego Visa Europe bezpośrednio określa poszczególne krajowe stawki wielostronnych opłat interchange przy transakcjach z użyciem kart debetowych natychmiastowego obciążenia dla klientów indywidualnych oraz w tych krajach EOG, gdzie z braku innych wielostronnych opłat interchange stosuje się transgraniczne stawki tych opłat.
- (10) Na podstawie badań przeprowadzonych przez banki centralne kilkunastu krajów EOG, w ramach których porównywano koszty powstałe przy stosowaniu kart z kosztami gotówki, zgodnie ze wstępną oceną Komisji wielostronna opłata interchange, do której stosowania zobowiązała się Visa Europe w transakcjach przy użyciu kart debetowych natychmiastowego obciążenia dla klientów indywidualnych, jest zgodna z „metodą sprawdzania obojętności handlowca” (lub „testem turysty”), opracowaną w literaturze ekonomicznej⁽¹⁾. Opłata, która spełnia wymogi określone w tym teście (zwana również opłatą równoważącą), jest ustalana na takim poziomie, aby akceptantom było obojętne, czy otrzymują gotówkę czy płatność kartą. Równoważność polega na tym, aby akceptanci nie płacili opłat przewyższających korzyści z transakcji, jaką przynosi im użycie karty przez klienta. Na przykład, korzyści z transakcji powstają w przypadkach, gdy płatność kartą prowadzi do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez akceptanta w porównaniu do sytuacji, w których przyjmuje on płatność gotówką (powodem jest np. oszczędność kosztów z tytułu transportu lub zabezpieczenia gotówki, lub skrócenie czasu wylogowywania przy wyjmowaniu przez kasjerów gotówki z kas). Przyjmując pewne założenia (np. zakres, w jakim opłatę przenosi się na posiadacza karty) opłata ta zapewni, że posiadacze kart będą dokonywali skutecznych wyborów między instrumentami płatniczymi. W tym przypadku, wielostronna opłata interchange umożliwi przekazywanie właściwych sygnałów cenowych posiadaczom kart, którzy odpowiednio dostosują swoje zachowanie.
- (11) Ponadto Visa Europe zobowiązuje się stosować i rozwijać środki służące przejrzystości, które zostały wprowadzone przez zarząd Visy Europe w marcu 2009 r. Visa Europe zobowiązuje się w szczególności do:
- dalszego utrzymania zasady zakazującej łączenia opłat za obsługę akceptanta stosowanych do przynajmniej dwóch systemów kart płatniczych lub przynajmniej dwóch rodzajów kart Visa Europe oraz do wymagania od centrów autoryzacyjnych takiego fakturowania opłat za obsługę akceptanta, w którym opłaty będą wyszczególnione według różnych rodzajów kart,
 - dalszego wymagania od członków Visy Europe rejestrowania wszystkich stawek wielostronnej opłaty interchange oraz stosowania ich do transakcji, w których emitent i centrum autoryzacyjne znajdują się w różnych krajach,
 - dalszego publikowania wszystkich międzyregionalnych i krajowych wielostronnych opłat interchange na swojej stronie internetowej w sposób jasno określający stosowaną stawkę opłaty interchange w odniesieniu do różnych rodzajów transakcji oraz wymagania od centrów autoryzacyjnych, aby informowały akceptantów o tej publikacji,
 - zapewniania pełnej, widocznej identyfikowalności kart dla przedsiębiorstw wydawanych na obszarze EOG, oraz tego, aby wszystkie takie karty mogły być elektronicznie identyfikowane w terminalach kart płatniczych przez centrum autoryzacyjne lub akceptanta, jeśli terminal dysponuje niezbędnym potencjałem,
 - Visa Europe już obecnie stosuje oddzielne zasady honorowania wszystkich kart (HACR) w odniesieniu do kart VISA, VISA Electron oraz V PAY, tj. akceptanci mogą swobodnie wybierać, czy przyjmą kartę VISA i/lub VISA Electron i/lub V PAY. Visa Europe nie wprowadzi żadnych zmian w HACR, ponieważ zasada ta ma zastosowanie do transakcji przy użyciu karty debetowej natychmiastowego obciążenia. Visa Europe będzie również wymagała od swoich centrów autoryzacyjnych, aby informowały akceptantów, że wolno im przyjmować karty VISA i/lub VISA Electron i/lub V PAY i/lub karty konkurujących systemów,
 - utrzymania swojego obecnego stanowiska, zgodnie z którym akceptantom wolno korzystać z różnych centrów autoryzacyjnych do celów obsługi transakcji dla każdego rodzaju karty płatniczej w obrębie systemu Visa Europe i/lub konkurujących systemów.
- (12) Visa Europe wyznaczy pełnomocnika ds. monitorowania, który będzie kontrolował wywiązywanie się ze zobowiązań przez Visę Europe. Komisja jest upoważniona do przyjęcia lub odrzucenia zaproponowanego pełnomocnika ds. monitorowania, zanim zostanie on wyznaczony.
- (13) Zobowiązania będą ważne przez okres czterech lat od daty powiadomienia Visy Europe o decyzji w sprawie zobowiązań i przewidują mechanizm przeglądu.
- (14) Zobowiązania nie obejmują obecnych wielostronnych opłat interchange stosowanych przez Visę Europe w odniesieniu do transakcji przy użyciu karty kredytowej dla konsumentów indywidualnych oraz kart obciążeniowych, które zostaną uwzględnione w bieżących postępowaniach wyjaśniających dotyczących praktyk ograniczających konkurencję, w których bada się wcześniejsze wielostronne opłaty interchange, stosowane w transakcjach z użyciem kart kredytowych dla konsumentów indywidualnych i kart obciążeniowych. Zaproponowane zobowiązania pozostają również bez uszczerbku dla prawa Komisji do wszczynania lub dalszego kontynuowania postępowań przeciwko innym zasadom stosowanym przez sieć Visa, takim jak HACR, wielostronne opłaty interchange ze strony Visy Europe stosowane w transakcjach z użyciem kart dla przedsiębiorstw lub międzyregionalne wielostronne opłaty interchange.

⁽¹⁾ Zob. Jean-Charles Rochet i Jean Tirole, „Must Take Cards and the Tourist Test” („Obowiązek przyjęcia karty i test turysty”), No 496, IDEI dokumenty robocze z Institut d'Économie Industrielle (IDEI), Toulouse, http://idei.fr/doc/wp/2008/must_take_cards.pdf

- (15) Zobowiązania te mają zastosowanie wyłącznie do Visa Europe. W związku z powyższym bieżące postępowanie wyjaśniające, dotyczące praktyk ograniczających konkurencję (powyższy pkt 6) przeciwko Visie Inc. oraz Visie International Service Association, obejmujące wielostronne opłaty interchange stosowane w transakcjach przy użyciu kart debetowych natychmiastowego obciążenia, pozostanie otwarte do czasu przeprowadzenia przez Komisję dalszej oceny, która prawdopodobnie będzie uwzględniać wszelkie uwagi zgłoszone w związku z niniejszym zawiadomieniem.

4. WEZWANIE DO ZGŁASZANIA UWAG

- (16) Po otrzymaniu uwag w związku z niniejszym zawiadomieniem Komisja zamierza przyjąć na podstawie art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 decyzję uznającą za wiążące zobowiązania streszczone powyżej i opublikowane na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji. W razie wprowadzenia istotnych zmian w zobowiązaniach przeprowadzone zostaną nowe badania rynku.
- (17) Zgodnie z art. 27 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 Komisja wzywa zainteresowane osoby trzecie do zgłaszania uwag na temat zaproponowanych zobowiązań.

Komisja musi otrzymać wspomniane uwagi nie później niż w terminie jednego miesiąca od daty niniejszej publikacji. Zainteresowane osoby trzecie są również proszone o przedłożenie nieopatrzonej klauzulą poufności wersji swoich uwag, z której usunięto tajemnice handlowe oraz pozostałe informacje poufne oraz zastąpiono je nieopatrzoną klauzulą poufności streszczeniem lub słowami „tajemnica handlowa” lub „poufne”. Uzasadnione wnioski o poufne traktowanie informacji zostaną uwzględnione. Jeśli nie zostanie przesłana wersja uwag nieopatrzona klauzulą poufności, Komisja będzie miała prawo uznać, że uwagi nie zawierają żadnych informacji poufnych.

- (18) Uwagi z dopiskiem zawierającym numer referencyjny – Case COMP/39.398 – Visa MIF można przysyłać do Komisji pocztą elektroniczną (na adres: COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), faksem (nr faksu: +32 22950128) lub listownie na poniższy adres:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

INNE AKTY

KOMISJA EUROPEJSKA

Publikacja wniosku zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych

(2010/C 138/11)

Niniejsza publikacja uprawnia do zgłoszenia sprzeciwu wobec wniosku zgodnie z art. 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 ⁽¹⁾. Oświadczenia o sprzeciwie muszą wpłynąć do Komisji w terminie sześciu miesięcy od daty niniejszej publikacji.

JEDNOLITY DOKUMENT

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 510/2006**„HOFER RINDFLEISCHWURST”**

NR WE: DE-PGI-0005-0722-10.10.2008

ChOG (X) ChNP ()

1. Nazwa:

„Hofer Rindfleischwurst”

2. Państwo członkowskie lub kraj trzeci:

Niemcy

3. Opis produktu rolnego lub środka spożywczego:**3.1. Rodzaj produktu:**

Klasa 1.2: Produkty wytworzone na bazie mięsa

3.2. Opis produktu noszącego nazwę podaną w pkt 1:

„Hofer Rindfleischwurst” to nadająca się do smarowania kiełbasa surowa o podłużnym kształcie. Nadające się do smarowania mięso umieszcza się w sztucznym jelicie (celofan). Do produkcji kiełbasy stosuje się jelita o średnicy od 40 do 55 mm. W zależności od wielkości jelita długość jednego batona kiełbasy „Hofer Rindfleischwurst” wynosi maksymalnie 50 cm, a waga – w zależności od wielkości batona – mieści się w przedziale od 150 do 800 gramów. „Hofer Rindfleischwurst” odznacza się intensywną, ale przyjemną, krwistą barwą.

Kiełbasa „Hofer Rindfleischwurst” posiada smak typowy dla tego rodzaju gatunku kiełbas, delikatnie pikantny, podkreślony lekką nutą pieprzu. Ponadto wędzenie zimnym dymem bukowym nadaje kiełbasie przyjemny aromat wędzenia.

„Hofer Rindfleischwurst” to drobno rozdrobniona kiełbasa surowa, która nadaje się do smarowania i odznacza się dużą świeżością. Zachowuje ona swój szczególny smak i aromat jedynie przez okres dwóch do trzech dni, w związku z czym nie nadaje się do dłuższego przechowywania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 93 z 31.3.2006, s. 12.

W przypadku pakowania próżniowego kielbasa „Hofer Rindfleischwurst” zachowuje przydatność do spożycia nieco dłużej, co najmniej przez okres 10 dni. Wymaga to jednak przechowywania zapakowanego próżniowo produktu w chłodnym miejscu.

Pozostałe kryteria, na podstawie których określa się jakość kielbasy „Hofer Rindfleischwurst”, to wyraźna czerwona barwa, duża łatwość rozsmarowania oraz jednordna konsystencja.

Z uwagi na fakt, że do produkcji „Hofer Rindfleischwurst” używa się chudego mięsa wołowego, produkt odznacza się wysoką zawartością białka bez tkanki łącznej. W przypadku „Hofer Rindfleisch” zawartość ta nie może być niższa niż 10 %. W wyniku analiz przeprowadzonych w ramach neutralnej kontroli przedsiębiorstw oraz kontroli jakości w sklepach mięsno-wędliniarskich zrzeszonych w bawarskiej izbie rzemieślniczej masarzy (NBQP) stwierdzono, że kielbasa „Hofer Rindfleischwurst” posiada następujący skład: zawartość wody wynosi od 50 do 55 %, zawartość tłuszczu natomiast od 25 do 30 %. Zawartość mięsa wieprzowego i słoniny karkowej kształtuje się na poziomie nie wyższym niż 30 %.

Jako dodatków używa się przede wszystkim soli azotowej do peklowania oraz kwasu askorbinowego – środka nadającego mięsu czerwoną barwę. Zawartość dodatków wynosi odpowiednio 2,5 % w przypadku soli azotowej do peklowania oraz 0,5 % w przypadku kwasu askorbinowego (środek nadający mięsu czerwoną barwę). Do najważniejszych przypraw dodawanych w procesie produkcji należy sól oraz drobno zmielony pieprz. W celu udoskonalenia smaku produktu i nadania kielbasie indywidualnej nuty smakowej stosuje się również niekiedy niewielkie ilości dodatkowych mieszanek przypraw.

3.3. Surowce (wyłącznie w odniesieniu do produktów przetworzonych):

Najważniejszą rolę w produkcji kielbasy „Hofer Rindfleischwurst” odgrywają surowce o odpowiednich właściwościach – mięso i tłuszcz. Do produkcji używa się w pierwszej kolejności mięsa z dojrzałych, starszych zwierząt rzeźnych. Dzięki temu mięso jest bardziej dojrzałe i ma intensywną barwę. Przetwarza się przy tym mięso wołowe i wieprzowe. Do produkcji „Hofer Rindfleischwurst” nie używa się zatem mięsa z młodego bydła. Istotnym surowcem stosowanym przy produkcji „Hofer Rindfleischwurst” jest ubogie w tkankę łączną i niezawierające ścięgien mięso wołowe klasy R I (2/3 objętości) oraz słonina wieprzowa z części karkowej klasy S VIII (1/3 objętości). Istnieje również możliwość dodania niewielkiej ilości mięsa wieprzowego klasy S I oraz słoniny karkowej, ale rozwiązanie to jest rzadko praktykowane.

Do produkcji kielbasy używa się przede wszystkim mięsa krów, rzadziej byków. Mięso używane do produkcji kielbasy pochodzi z udźców wołowych o zawartości tłuszczu wynoszącej ok. 5 %. W przypadku wieprzowiny używa się udźców wieprzowych o zawartości tłuszczu wynoszącej ok. 4 %. Zawartość tłuszczu w użytej słoninie wynosi ok. 70 %.

Kielbasę „Hofer Rindfleischwurst” wyróżnia wysoka jakość oraz doskonała świeżość. Do jej produkcji używa się wyłącznie mięsa pochodzącego ze świeżego uboju. W związku z tym w procesie produkcyjnym nie stosuje się dojrzałego mięsa, mięsa przechowywanego w ubojni ani też mięsa głęboko mrożonego.

3.4. Pasza (wyłącznie w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego):

—

3.5. Poszczególne etapy produkcji, które muszą odbywać się na wyznaczonym obszarze geograficznym:

Kielbasa „Hofer Rindfleischwurst” jest wytwarzana na wyznaczonym obszarze geograficznym.

3.6. Szczegółowe zasady dotyczące krojenia, tarcia, pakowania itd.:

—

3.7. Szczegółowe zasady etykietowania:

—

4. Zwięzłe określenie obszaru geograficznego:

Obszar miasta oraz powiatu Hof.

5. Związek z obszarem geograficznym:

5.1. Specyfika obszaru geograficznego:

„Hofer Rindfleischwurst” posiada na wyznaczonym obszarze geograficznym ponad 50-letnią tradycję.

Mistrz masarski Hans Millitzer rozpoczął w Hof produkcję kielbasy z chudego mięsa wołowego w 1950 r. Tradycję tę kontynuował jego były czeladnik Gottfried Rädlein, który w latach 1962–1993 wytwarzał kielbasę „Hofer Rindfleischwurst” na terenie własnego zakładu w Hof i rozślawił ją daleko poza granicami miasta.

Popyt był tak duży, że Gottfried Rädlein przerabiał na kielbasę do 15 ćwiartek wołowych (pistoletów) tygodniowo, wytwarzając „Hofer Rindfleischwurst” według opracowanej przez siebie specjalnej receptury niekiedy również w niedziele i święta. Jako nadająca się do smarowania kielbasa surowa „Hofer Rindfleischwurst” była produktem odznaczającym się szczególną świeżością, w związku z czym zachowywała swój niepowtarzalny smak i aromat jedynie przez okres około dwóch do trzech dni. „Hofer Rindfleischwurst” to szczególnie chuda i lekkostrawna kielbasa, której spożycie było nawet swego czasu zalecane przez lekarzy.

W następnych latach również inni masarze w regionie rozpoczęli produkcję „Hofer Rindfleischwurst”, chcąc wytwarzać i sprzedawać taki sam tradycyjny produkt. W styczniu 1993 r. Gottfried Rädlein przekazał swój zakład masarski renomowanej masarni Albert Schiller z miasta Hof. Masarnia ta po dzień dzisiejszy zajmuje się wytwarzaniem kielbasy „Hofer Rindfleischwurst” według stworzonej przez niego metody produkcji. Z inicjatywy ówczesnego prezesa cechu rzeźnickiego miasta Hof kielbasa „Hofer Rindfleischwurst” została w 1993 r. wpisana do niemieckiej księgi mięsa i produktów mięsnych pod numerem 2.2120.1.

5.2. Specyfika produktu:

Jak już wspomniano, „Hofer Rindfleischwurst” jest produktem odznaczającym się wysoką jakością oraz szczególnym smakiem, który to produkt jako regionalna specjalność jest szczególnie znany i ceniony na obszarze miasta oraz powiatu Hof. Jednakże produkt cieszy się ogromną popularnością oraz zainteresowaniem nie tylko wśród miejscowej ludności, ale również wśród gości. O znaczeniu i sławie „Hofer Rindfleischwurst” świadczy fakt wpisania produktu do niemieckiej księgi żywności.

Kielbasa „Hofer Rindfleischwurst” była wielokrotnie wyróżniana i nagradzana w różnego rodzaju konkursach. Zakłady masarskie z obszaru geograficznego, które uczestniczą w ocenie jakości, organizowanej corocznie przez Bawarskie Stowarzyszenie Rzeźników, prezentują kielbasę „Hofer Rindfleischwurst”. W ubiegłych latach produkt był wielokrotnie wyróżniany złotymi oraz srebrnymi medalami. Podobne wyniki osiągnął w ocenach jakości organizowanych na szczeblu federalnym przez Niemieckie Towarzystwo ds. Żywności (DLG). Podczas odbywającej się w kwietniu 2009 r. wystawy produktów pochodzących z regionu Górnej Frankonii w mieście Hof zorganizowano otwartą dla publiczności ocenę jakości kielbas. Miejskowe media obszernie informowały wówczas o kielbasie „Hofer Rindfleischwurst” jako o znakomitym produkcie regionalnym.

5.3. Związek przyczynowy zachodzący pomiędzy charakterystyką obszaru geograficznego a jakością lub właściwościami produktu (w przypadku ChNP) lub szczególnymi cechami jakościowymi, renomą lub innymi właściwościami produktu (w przypadku ChOG):

„Hofer Rindfleischwurst” jest produktem typowym dla regionu Hof. Produkt pochodzi z tego regionu i posiada ponad 50-letnią tradycję produkcji w miejscowych zakładach masarskich w oparciu o specjalną recepturę i technologię. Reputacja oraz uznanie dla produktu mają zatem związek z faktem, że pochodzi on z wyznaczonego obszaru geograficznego.

Odesłanie do publikacji specyfikacji:

(Artykuł 5 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 510/2006)

Markenblatt Heft 16 z dnia 18.4.2008 r., część 7 a-aa, s. 31 817

(<http://register.dpma.de/DPMAreister/geo/detail.pdfdownload/106>)

Ogłoszenie przetargu na obniżenie cel na kukurydzę przywożoną z państw trzecich

(2010/C 138/12)

I. PRZEDMIOT

1. Przystępuje się do przetargu na obniżenie cel na kukurydzę objętą kodem CN 1005 90 00, przywożoną z państw trzecich.
2. Przetarg przeprowadza się zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 463/2010 ⁽¹⁾.

II. TERMINY

1. Termin składania ofert w pierwszym przetargu częściowym upływa dnia 10 czerwca 2010 r. o godzinie 10 czasu obowiązującego w Brukseli.

Termin zgłaszania ofert w następnych przetargach częściowych upływa w następujące czwartki o godz. 10 czasu obowiązującego w Brukseli:

- w dniu 24 czerwca 2010 r.,
- dnia 15 i 29 lipca 2010 r.,
- w dniu 26 sierpnia 2010 r.,
- dnia 16 i 30 września 2010 r.,
- dnia 14 i 28 października 2010 r.,
- dnia 11 i 25 listopada 2010 r.,
- dnia 9 i 16 grudnia 2010 r.

2. Niniejsze ogłoszenie publikuje się wyłącznie do celów otwarcia niniejszego przetargu. Bez uszczerbku dla jego zmian lub zastąpienia, niniejsze ogłoszenie obowiązuje w odniesieniu do wszystkich przetargów częściowych przeprowadzanych w okresie obowiązywania przetargu.

III. OFERTY

1. Pisemne oferty muszą wpłynąć najpóźniej w terminach i godzinach wymienionych w tytule II; należy złożyć je za potwierdzeniem odbioru bądź drogą elektroniczną na jeden z poniższych adresów:

Adres, na który należy kierować oferty:

Ministério das Finanças
Direcção Geral das Alfândegas e Impostos Especiais sobre o Consumo
Terreiro do Trigo — Edifício da Alfândega
1149-060 Lisbon
PORTUGAL
Tel. +351 218814263
Faks +351 218814261

Oferty składane inaczej niż drogą elektroniczną należy złożyć pod wskazanym adresem w dwóch zapieczętowanych kopertach. Na kopercie wewnętrznej, również zapieczętowanej, należy umieścić następującą uwagę: „Oferta do przetargu na obniżenie cel na przywóz kukurydzy – rozporządzenie (WE) nr 463/2010”.

Złożone oferty pozostają wiążące do chwili powiadomienia zainteresowanego podmiotu przez dane państwo członkowskie o wyniku przetargu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 129 z 27.5.2010, s. 60.

2. Oferta oraz dowód i zobowiązanie, o których mowa w art. 7 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1296/2008 ⁽¹⁾, sporządzone są w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, do którego właściwego organu kierowana jest oferta.

IV. WADIUM PRZETARGOWE

Wadium przetargowe wnosi się na rzecz właściwego organu.

V. UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Udzielenie zamówienia:

- a) daje stronie zainteresowanej prawo do otrzymania w państwie członkowskim, w którym oferta została złożona, pozwolenia na przywóz zawierającego informację o obniżeniu ceł przywozowych, o którym mowa w ofercie, przyznanym dla rozpatrywanej ilości;
- b) zobowiązuje zainteresowaną stronę do wystąpienia w państwie członkowskim, o którym mowa w lit. a), o wydanie pozwolenia na przywóz dla tej ilości.

⁽¹⁾ Dz.U. L 340 z 19.12.2008, s. 57.

Ogłoszenie przetargu na obniżenie cel na kukurydzę przywożoną z państw trzecich

(2010/C 138/13)

I. PRZEDMIOT

1. Przystępuje się do przetargu na obniżenie cel na kukurydzę objętą kodem CN 1005 90 00, przywożoną z państw trzecich.
2. Przetarg przeprowadza się zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 462/2010 ⁽¹⁾.

II. TERMINY

1. Termin składania ofert w pierwszym przetargu częściowym upływa dnia 10 czerwca 2010 r. o godzinie 10 czasu obowiązującego w Brukseli.

Termin zgłaszania ofert w następnych przetargach częściowych upływa w następujące czwartki o godz. 10 czasu obowiązującego w Brukseli:

- w dniu 24 czerwca 2010 r.,
- dnia 15 i 29 lipca 2010 r.,
- w dniu 26 sierpnia 2010 r.,
- dnia 16 i 30 września 2010 r.,
- dnia 14 i 28 października 2010 r.,
- dnia 11 i 25 listopada 2010 r.,
- dnia 9 i 16 grudnia 2010 r.

2. Niniejsze ogłoszenie publikuje się wyłącznie do celów otwarcia niniejszego przetargu. Bez uszczerbku dla jego zmian lub zastąpienia, niniejsze ogłoszenie obowiązuje w odniesieniu do wszystkich przetargów częściowych przeprowadzanych w okresie obowiązywania przetargu.

III. OFERTY

1. Pisemne oferty muszą wpłynąć najpóźniej w terminach i godzinach wymienionych w tytule II; należy złożyć je za potwierdzeniem odbioru bądź drogą elektroniczną na jeden z poniższych adresów:

Adres, na który należy kierować oferty:

Fondo Español de Garantía Agraria (FEGA)
C/ Beneficencia, 8
28004 Madrid
ESPAÑA

E-mail: intervec@fega.mapya.es
Faks +34 915219832 / 913476387

Oferty składane inaczej niż drogą elektroniczną należy złożyć pod wskazanym adresem w dwóch zapieczętowanych kopertach. Na kopercie wewnętrznej, również zapieczętowanej, należy umieścić następującą uwagę: „Oferta do przetargu na obniżenie cel na przywóz kukurydzy – rozporządzenie (UE) nr 462/2010”.

Złożone oferty pozostają wiążące do chwili powiadomienia zainteresowanego podmiotu przez dane państwo członkowskie o wyniku przetargu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 129 z 27.5.2010, s. 58.

2. Oferta oraz dowód i zobowiązanie, o których mowa w art. 7 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1296/2008 ⁽¹⁾, sporządzone są w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, do którego właściwego organu kierowana jest oferta.

IV. WADIUM PRZETARGOWE

Wadium przetargowe wnosi się na rzecz właściwego organu.

V. UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Udzielenie zamówienia:

- a) daje stronie zainteresowanej prawo do otrzymania w państwie członkowskim, w którym oferta została złożona, pozwolenia na przywóz zawierającego informację o obniżeniu ceł przywozowych, o którym mowa w ofercie, przyznanym dla rozpatrywanej ilości;
- b) zobowiązuje zainteresowaną stronę do wystąpienia w państwie członkowskim, o którym mowa w lit. a), o wydanie pozwolenia na przywóz dla tej ilości.

⁽¹⁾ Dz.U. L 340 z 19.12.2008, s. 57.

Ogłoszenie o przetargu na obniżenie ceł na sorgo przywożone z państw trzecich

(2010/C 138/14)

I. PRZEDMIOT

1. Przystępuje się do przetargu na obniżenie ceł na sorgo objęte kodem CN 1007 00 90, przywożone z państw trzecich.
2. Przetarg przeprowadza się zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 464/2010 ⁽¹⁾.

II. TERMINY

1. Termin składania ofert w pierwszym przetargu częściowym upływa dnia 10 czerwca 2010 r. o godzinie 10 czasu obowiązującego w Brukseli.

Termin zgłaszania ofert w następnych przetargach częściowych upływa w następujące czwartki o godz. 10 czasu obowiązującego w Brukseli:

- w dniu 24 czerwca 2010 r.,
- dnia 15 i 29 lipca 2010 r.,
- w dniu 26 sierpnia 2010 r.,
- dnia 16 i 30 września 2010 r.,
- dnia 14 i 28 października 2010 r.,
- dnia 11 i 25 listopada 2010 r.,
- dnia 9 i 16 grudnia 2010 r.

2. Niniejsze ogłoszenie publikuje się wyłącznie do celów otwarcia niniejszego przetargu. Bez uszczerbku dla jego zmian lub zastąpienia, niniejsze ogłoszenie obowiązuje w odniesieniu do wszystkich przetargów częściowych przeprowadzanych w okresie obowiązywania przetargu.

III. OFERTY

1. Pisemne oferty muszą wpłynąć najpóźniej w terminach i godzinach wymienionych w tytule II; należy złożyć je za potwierdzeniem odbioru bądź drogą elektroniczną na jeden z poniższych adresów:

adres, na który należy kierować oferty:

Fondo Español de Garantía Agraria (FEGA)
C/ Beneficencia, 8
28004 Madrid
ESPAÑA

E-mail: secreint@fega.mapya.es
Faks +34 915219832 / 913476387

Oferty składane inaczej niż drogą elektroniczną należy złożyć pod wskazanym adresem w dwóch zapieczętowanych kopertach. Na kopercie wewnętrznej, również zapieczętowanej, należy umieścić następującą uwagę: „Oferta do przetargu na obniżenie ceł na przywóz sorgo – rozporządzenie (UE) nr 464/2010”.

⁽¹⁾ Dz.U. L 129 z 27.5.2010, s. 62,

Złożone oferty pozostają wiążące do chwili powiadomienia zainteresowanego podmiotu przez dane państwo członkowskie o wyniku przetargu.

2. Oferta oraz dowód i zobowiązanie, o których mowa w art. 7 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1296/2008, sporządzone są w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, do którego właściwego organu kierowana jest oferta.

IV. WADIUM PRZETARGOWE

Wadium przetargowe wnosi się na rzecz właściwego organu.

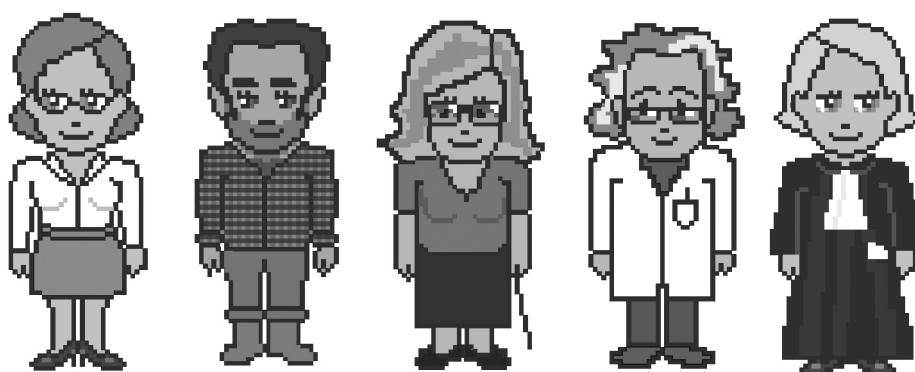
V. UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Udzielenie zamówienia:

- a) daje stronie zainteresowanej prawo do otrzymania w państwie członkowskim, w którym oferta została złożona, pozwolenia na przywóz zawierającego informację o obniżeniu ceł przywozowych, o którym mowa w ofercie, przyznany dla rozpatrywanej ilości;
 - b) zobowiązuje zainteresowaną stronę do wystąpienia w państwie członkowskim, o którym mowa w lit. a), o wydanie pozwolenia na przywóz dla tej ilości.
-

EU Book shop

Publikacje UE –
wszystko, czego szukasz!

bookshop.europa.eu

INNE AKTY

Komisja Europejska

2010/C 138/11	Publikacja wniosku zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych	37
2010/C 138/12	Ogłoszenie przetargu na obniżenie ceł na kukurydzę przywożoną z państw trzecich	40
2010/C 138/13	Ogłoszenie przetargu na obniżenie ceł na kukurydzę przywożoną z państw trzecich	42
2010/C 138/14	Ogłoszenie o przetargu na obniżenie ceł na sorgo przywożone z państw trzecich	44

CENY PRENUMERATY w 2010 r. (bez VAT, włącznie z normalną opłatą za dostawę przesyłki)

Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	1 100 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wersja papierowa + roczne wydanie CD-ROM	w 22 językach urzędowych UE	1 200 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria L, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	770 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, miesięczne wydanie CD-ROM (komplet)	w 22 językach urzędowych UE	400 EUR/rok
Suplement do Dziennika Urzędowego (seria S) – Ogłoszenia o przetargach, CD-ROM dwa razy w tygodniu	wielojęzyczny: w 23 językach urzędowych UE	300 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria C – Konkursy	w językach, których dotyczy konkurs	50 EUR/rok

Prenumerata *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, który jest wydawany w językach urzędowych Unii, dostępna jest w 22 wersjach językowych. Dziennik Urzędowy składa się z dwóch serii – L (Legislacja) oraz C (Informacje i zawiadomienia).

Dla każdej wersji językowej jest otwierana osobna prenumerata.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 920/2005, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym L 156 z dnia 18 czerwca 2005 r., instytucje Unii Europejskiej nie mają obowiązku sporządzania wszystkich aktów prawnych w języku irlandzkim ani publikowania ich w tym języku. W związku z tym irlandzkie wydania Dziennika Urzędowego sprzedawane są osobno.

Prenumerata Suplementu do Dziennika Urzędowego (seria S – Ogłoszenia o przetargach) obejmuje wszystkie 23 wersje językowe na pojedynczym CD-ROM-ie.

Na żądanie prenumeratorzy *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* mogą otrzymać różne załączniki do Dziennika Urzędowego. Prenumeratory informowani są o publikacji załączników poprzez zawiadomienia dołączane do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Format CD-ROM zostanie w ciągu roku 2010 zastąpiony formatem DVD.

Sprzedaż i prenumerata

Prenumeratę różnych odpłatnych publikacji wydawanych okresowo, na przykład prenumeratę *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, można zamówić u naszych dystrybutorów handlowych. Wykaz dystrybutorów handlowych znajduje się na stronie internetowej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm

Portal EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do prawodawstwa Unii Europejskiej. EUR-Lex umożliwia dostęp do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz traktatów, aktów prawnych, orzecznictwa oraz aktów przygotowawczych.

Dodatkowe informacje o Unii Europejskiej znajdują się na stronie: <http://europa.eu>

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL